

A Skoda-botrány a parlamenti bizottság előtt

Stefanescu Amza tábornok feltűnést keltező vallomása — Megkezdődött Zeletzky kihallgatása — Drága áron nem megfelelő hadianyagot szállított a Skoda-gyár — A tárgyalást holnap folytatják

Az összes alminiszterek benyújtják lemondásukat

Bucurestiből jelentik: Délelőtt 9 órakor Iret ezredes, a jilavai fegyház igazgatója a börtön-igazgatóság autóján magával hozta a fővárosba Zeletzkyt, a Skoda-gyár volt romániai igazgatóját. Zeletzky ugyanis a Kamarában üléselő parlamenti bizottság elé volt megidézve. A volt igazgató feltűnő eleganciával volt felöltözve, hóna alatt vastag aktacsomót vitt és csak később derült ki az iratokról, hogy az Zeletzky memoranduma, amelyet a parlamenti bizottság elnöki asztalára helyezett el. Az emlékirat 58 oldalas és abban részletesen feltárja a volt igazgató a hadfelszerelési tárgyalások egész menetét 1920. évtől kezdve. A memorandum végén a következőket mondja Zeletzky:

— Ha ártatlannak találják, akkor vegyék ki a jilavai börtön kazamatáiból és adják vissza az állásomat.

Zeletzky az elnök kérdésére, hogy akar-e vallani, azt válaszolta, hogy vannak technikai kérdések, amelyekre szeretne felvilágosítást adni, más mondanivalója azonban nincsen, mert memorandumában mindent megírt. Erre Pamfil Seicaru szólalt fel és kijelentette, hogy a bizottság tagjai nem ismerik a memorandum tartalmát, ennél fogva kérte, hogy halasszák el a kihallgatást addig, amíg a memorandumot átolvassák. A bizottság elnöke az előterjesztést elfogadta és a tárgyalást holnap délelőtt 10 órára tűzte ki, azzal, hogy a bizottság tagjai addig tanulmányozzák át Zeletzky memorandumát.

Stefanescu Amza tábornok kihallgatása

A parlamenti bizottság délután ült össze és folytatta Stefanescu Amza tábornok kihallgatását, aki érdekes felvilágosításokat adott a hadfelszerelési rendelésekről. Az ő hosszú és részletes vallomását röviden a következő öt pontban foglalta össze a tárgyalásról kiadott jelentés:

1. Skodáék szállítási szerződést kötöttek és az általuk megállapított feltételeken senki sem eszközölt lényegesebb változtatást.

2. A kormány és a hadügyminiszter, akik a rendeléseket eszközölték, rossz információkat kaptak a sziguranca vezetéséről Zeletzky személyét illetően.

3. Nem kérték ki a véleményét se a tüzérségi legfőbb vezetésnek, se a megállapító-bizottságnak és abban a bizottságban, amely Skodáékkal tárgyalt, nem vett részt a vezérkar technikai osztályának a képviselője sem.

4. A rendelt hadianyag nem volt megfelelő.

5. A hadianyag ára tulságosan magas volt.

A Curentul legújabb kiadása azt a hírt közli, hogy a mai minisztertanácsban az összes alminiszterek benyújtották lemondásukat, hogy ezzel is megkönnyítsék a kabinet átalakulásának kényes operációját. A lap úgy tudja, hogy Xenii, a tárca nélküli miniszter is megváltik állásától, úgy, hogy ebben az esetben a régi alminiszterek közül csak a miniszterelnökségi, a külügyi, belügyi, pénzügyi, földmívelésügyi és a hadügyi alminiszterek maradnak meg.

A költségvetési munkálatok befejeződtek. A költségvetés kiadási összege 19 és fél mil-

liárd lesz. A bevételek kétmilliárddal csökkenni fognak a mezőgazdasági krízis folytán.

A Lupta jelenti, hogy egy befolyásos személyiség, aki jól ismeri egyes politikusok ügyeit, a következő kijelentést tette:

— Még nincs itt az ideje, hogy nyilvánosságra hozzuk azokat az eszközöket, amelyekkel itt dolgoztak. Annyit azonban már most is mondhatok, hogy megkísérelték tévedésbe ejteni az alkotmányos tényezőket is, minősíthetetlen koholmányokkal. De a válság banditáit most az egyszer tetten érték.

Mihalache ma délelőtt hosszas tárgyalást folytatott Maniu Gyula volt miniszterelnökkel, majd Lupuval, aztán pedig Popovicu Mihállyal. Délután pedig elutazott Cujra.

Tatarescu miniszterelnök ma délután 3 órakor távozott el a királyi palotából. Valószínű, hogy a miniszterelnök részletesen

Franciaország visszautasítja Anglia javaslatát

Vihar Barthou francia külügyminiszter beszéde körül — Támadás Németország ellen a leszerelési konferencián

Genfből jelentik: Népszövetségi körökben élénken kommentálják azt a beszédet, amelyet Barthou francia külügyminiszter a leszerelési értekezlet tegnapi ülésén mondott. A beszédnek különösen azok a részei keltek fel, amelyekben az angol politika ingadozását hibáztatta, de mely nyomot hagyott maga után az a kijelentés is, amely többek között a következőket tartalmazta:

— Jelenleg az a helyzet, hogy láthatatlanul egy állam ül közöttünk, amely nem vesz részt a népszövetség munkájában, kivonja magát a felelősségből, amely a béke fenntartásáért minden államra hárul és ennek ellenére mégis diktálni akar nekünk. Elismerem a német génusz olyan megnyilvánulását, mint Kant, Beethoven vagy Goethe, de semmiesetre sem rokonszenvezhetem az erőszak politikáját követő Németországgal.

A párisi sajtó általában lelkes hangon foglalkozik a francia külügyminiszter beszédével s megállapítja, hogy végre egy francia politikus megmerte Genfben mondani a teljes igazságot. Egyes lapok viszont felvetik a kérdést, hogy az a helyes moraj, amely Barthou beszédét kísérte, vajjon csak a szónoknak szól-e, vagy pedig magának az előterjesztett okfejtésnek? A Petit Parisien hangsúlyozza, hogy Barthou beszéde ugyan erélyes volt, de mégis udvarias köntösbe volt öltöztetve. A delegátusok nem hittek füleiknek, amikor Barthou pörölyszerű kijelentései elhangzottak. A Matin szerint Barthou beszéde szokatlanul mérész volt.

A Times megállapítja, hogy Barthou és Sir John Simon között mélyreható ellentétek keletkeztek. Az angol külügyminiszter ugyanis lényegében kompromisszumot ajánlott fel, Barthou viszont kijelentette, hogy Franciaország visszautasít minden kompromisszumot és sohasem járul hozzá olyan

nyilatkozni fog a sajtónak. A király délután kihallgatáson fogadta Antonescu igazságügyminisztert és Theodorescu kereskedelmi és iparügyi minisztert.

A belügyminisztériumban ma délután fontos tanácskozást tartottak, amelyen megjelent Inculet belügyminiszteren kívül Dimitrescu államtitkár, a csendőrség, a sziguranca és a rendőrség vezetésének egy-egy kiküldöttje. A tanácskozáson az uralkodó június 8-iki hazaérkezésének megünneplését tárgyalták le.

A kormánypart győzelme a bucuresti-i községi választásokon

A tegnapi megtartott bucuresti-i községi választásokon a kormánypart fölényes győzelmet aratott. A sárga és fekete kerületben valamennyi liberális jelölt bejutott a városi tanácsba. A nemzeti-parasztpárt öt helyet kapott a zöld kerületben, ahol a listavezető dr. Lupu és hat helyet a kék kerületben, ahol a listavezető Dobrescu volt főpolgármester volt.

Az 1930. évi választások alkalmával az akkor uralmon lévő nemzeti-parasztpárt 19.887 szavazatot kapott, míg a liberális pártra 15.195 szavazatot esett. A mostani választás mérlege a két párt erőviszonyát illetően, a következő: liberális párt 25.368, nemzeti-parasztpárt 9058 szavazatot. A községi választások egyébként a legteljesebb rend és nyugalom jegyében folytak le.

megoldáshoz, amely Németország fegyverkezését vonná maga után, vagy amely a német titkos fegyverkezések egalizálását jelentené. Nagyon kínos hatást keltett Londonban, hogy Barthou tulságosan elragadtatta magát beszédében és formálisan rendreutasította Sir John Simont, aki keserű humorral hallgatta végig francia kollégája szavait. Megállapítja a lap azt is, hogy Barthou beszéde egyetlen pozitív kijelentést hozott, még pedig azt, hogy Franciaország visszautasítja az angol kormány által április 10-én Párisba juttatott javaslat feletti tárgyalást. A francia kormány még akkor sem hajlandó az angol leszerelési megoldásról tárgyalást kezdeni, ha megfelelő biztonsági garanciákat is kínálának fel.

A Genfben elterjedt hírek szerint a Saar-vidéki népszavazásról vonatkozólag Aloisi kiküldetésével létrejött a megegyezés. Az egyezmény értelmében német részről biztosítékot adnak arra, hogy a választók akaratát nem befolyásolják és hogy nem alkalmaznak megtorló intézkedéseket azokkal szemben, akik Németország ellen szavaznak.

Franciaország ezzel szemben hozzájárul ahhoz, hogy a népszavazást 1935. elejére tűzzék ki. Erdekes pontja a megegyezésnek, hogy a népszavazási bizottság még két évig együtt marad és hatáskört kap azok megvédésére, akik ellen szavazatuk miatt netalán eljárásnak. Ez a bizottság szükség esetén, a Népszövetség hozzájárulásával igénybe vehetné a nemzetközi rendőrséget is. A francia-német megegyezést nagy részben segítette elő az, hogy Hitler megegyezett a Saar-vidéki nagypar vezérével és az egyezés értelmében Németország szentet visáról a Saar-vidékről és kitérít a Saar-Rajna csatornát.

Megkerült az eltűnt budapesti ékszerész

Betörőkkel ki akarta rabolni a tizenötezer pengőre biztosított üzletét

Budapestről jelentik: Szenzációs fordulatot vett ma az eltűntnek hitt budapesti ékszerész ügye. Ismeretes, hogy két nappal ezelőtt bejelentették a budapesti főkapitányságnak, hogy eltűnt Schuller Vilmos ékszerész, akinek a Rákóczy-úton van ékszerüzlete. Schullert, annak ellenére, hogy üzlettel rendelkezik, úgynevezett „éjszakai ékszerész”-nek hívták, akinek üzlete mindig „zsebében” volt. Az eltűnésre vonatkozólag csupán annyi részlet volt ismeretes, hogy egy detektív kereste, aki egy kávéházban adott randevut a kereskedőnek, aki el is ment a találkozóra, ezután többé senki sem látta. A rendőrség erélyes nyomozást vezetett be és az első megállapítás szerint a „detektív”, aki állítólag kereste Schullert, közrajátszott az ékszerész eltűnésében. Arra gondoltak, hogy így csalták törbe a kereskedőt, akik azután eltektek láb alá. Kétnapos nyomozás után a helyzet teljesen reménytelennek látszott. A kereskedő hollétéről semmit sem sikerült megállapítani, míg végre ma érdekes fordulat állott be az ügyben. A déli órákban a család ügyvédjéhez egy detektív állított be, aki a mátyásföldi rendőrségnél van beosztva és közölte az ügyvéddel és az éppen ottartózkodó Schullernéval, hogy Schullert Vilmost valóban detektív vitte el és az ékszerész jelenleg a mátyásföldi rendőrség őrizetében van.

Schuller Vilmos egy veszedelmes kassza-furó-banda elfogatásával kapcsolatban került megfigyelés alá. A mátyásföldi rendőrség

ugyanis napokkal ezelőtt egy kassza-furó-bandát leplezett le, amely a legmodernebb villanygépekkel volt felszerelve. A banda tagjai vallatásuk közben elmondták, hogy néhány héttel ezelőtt egy Landler nevű ügynök azzal az ajánlattal kereste fel őket, hogy törjenek be Schuller Vilmos ékszerész üzletébe, amely 15 ezer pengőre van biztosítva. Az ékszerész a „fáradságukat” szívesen jutalmazná. — közölte velük az ügynök. A betörők bele is mentek „az üzletbe” és megkísérelték behatolni a boltba. A betörés nem sikerült, mert a terv szerint az első emeleti üresen álló lakásból kellett volna falbontás útján behatolni a boltba, azonban nem számítottak arra, hogy a falat nem sikerül idejében felbontaniok.

Másodszor már nem merészkedtek az ékszerészlet fölé. A mátyásföldi rendőrség a vallomás után figyelni kezdte az ékszerészt, aki az utóbbi időben gyanús alakokkal érintkezett. Végre is két nappal ezelőtt őrizetbe vették úgy Schuller Vilmost, mint Landler Károly ügynököt, akivel együtt határozták el a betörést.

Az ügyvéd ezután kérdést intézett a detektívhez, miképpen fordulhatott elő az, hogy a családöt nem értesítették, vagy pedig a főkapitányságnak két napon keresztül nem jelentették az esetet. Tulajdonképpen két nap után az ügyészségnek is át kellett volna adni az elfogottat. A detektív erre azt válaszolta, hogy a banda egy tagja még zökösben van és attól tartottak, ha kitudódik Schuller elfogatása, a betörőnek sikerül elmenekülnie. Tegnap este a banda valamennyi tagját Schuller ékszerésszel együtt átkísérték a főkapitányságra, ahol kihallgatták az ékszerészt az albetörésre vonatkozólag, azonban Schuller tagadja, hogy összeköttetésben állott a betörőkkel.

Nagyjelentőségű felfedezés a rákkutatás terén

A fehérvérűség: a vér rákja! — Új perspektívák a rák és a fehérvérűség kutatásában

Bécsből jelentik: Az orvostudomány-nak ismét szenzációja van és pedig olyan szenzáció, amelynek talán már rövidesen hasznát látja a szenvedő emberiség. A leukémia, a fehérvérűség egyike a legrettegetesebb és legtitokzatosabb betegségeknek és ezuttal nem kevesebbről van szó, minthogy a fehérvérűség és a rákbetegség közötti összefüggést sikerült megtalálni. A legújabb orvostudományi megállapítás jelentőségének méltánylásához tudnunk kell, hogy

a vérben 350 vörös vércsejtre normálisan egyetlen fehér vércsejt jut.

A leukémia azt jelenti, hogy a fehér vércsejtek veszedelmes gyorsasággal elszaporodnak és az az arány, amely az egészséget jelenti, eltörlődik, olyképpen, hogy a betegség folvamán a vörös és fehér vércsejtek aránya 50:1, 10:1, sőt 3:1 lesz. Az elszaporodott fehér vércsejtek megakadályozzák életfontosságú funkciójukban a vörös vércsejtek s lassan, vagy gyorsabb tempóban

bekövetkezik a vérben a „fehér halál”. A leukémia előidéző okát és a betegség lényegét még nem tudták megállapítani, bizonyos azonban, hogy

évente egész sereg virágzó emberélet esik áldozatul a fehérvérűségnek.

A gyógykezelés eddig csak a szimptomák enyhítésében állott, maga a leukémia gyógyíthatatlan volt. Pár évvel ezelőtt egy milliárdos vagyonának felét ajánlotta fel annak az orvosnak, aki segíteni tud leukémiában szenvedő leányán.

Az orvosok minden fáradsága hasztalan volt, a leány meghalt s a sokmillióra rugó jutalom érintetlen maradt. Ujabbán ismét nagyobb stipendiumot biztosítottak ama kutatók számára, akik kizárólag a leukémia mibenlé-

tének felderítését tűzik ki céljukul. Teória és feltevés számtalan van, eddig azonban egyetlen sem sikerült tudományos exaktsággal beigazolni. A legújabb feltevést egy híres bécsi rákkutató állította fel. A bécsi rákkutató azt állítja, hogy

a leukémia tulajdonképpen a vér rákja.

A vér éppen olyan szerve a testnek, mint akármilyen más szerv, csupán abban különbözik a többitől, hogy sejtjei nem alkotnak szilárd egészet és változtatják helyüket. Felvetette a kérdést, miért ne lehetne elképzelni, hogy a rák a vérben jelentkezék? Ha a bőr szöveteiben sejtburjánzás áll elő, ezt bőrrák-nak nevezik, ha pedig a vérben indul meg valamelyes sejt szaporodás, úgy nyilvánvalóan vérrákról lehet szó. A bécsi rákkutatónak ez a feltevése új perspektívákat nyitott és a párisi orvosi egyetem rákkutató intézetének két kiváló professzora, Guerlin és Oberling

kétséget kizárólag megállapították a rák-betegség és a fehérvérűség azonosságát.

Szerintük mind a két betegségnél ugyanaz a kórokozó és ezt az állításukat érdekes kísérletekkel igazolták. Ha a fehérvérűség kóroanyagát tyúkba oltották, a kísérleti szárnyasok nem kaptak leukémiát, hanem — rákot! Ugyanennek a kísérletnek a fordítottját is eredménnyel végezték, ami nem jelent mást, minthogy

a ráknak és a fehérvérűségnek közös a kórokozója.

Hogy azonban mi ez a kórokozó, láthatatlan vírus, mikroba, vagy holt mérgegyanyag, azt még nem tudta megállapítani az orvostudomány, amely azonban a bécsi és párisi professzorok vizsgálódásainak eredménye révén jelentős lépéssel jutott közelebb az orvostudomány a nagy titkának megfejtéséhez.

O P E L teherautó

2 tonnás, teliesen jókarban, eladó MALOM, Ortisoara. 2256

Ügyvédek vitája

az Intercontinental aradi fiókja ügyében indított perben

Az aradi törvényszék Constantinescu—Hutiu-tanácsa ma tartotta meg folytatólagos tárgyalását annak a pernek, amelyet Salacz Dezső, az Intercontinental-cég aradi fiókjának volt vezetője indított az említett vállalat ellen és, amely fellebbezés folytán került a törvényszék elé. Salacz Dezső, mint ismeretes, azért indított keresetet az Intercontinental-cég ellen, mert felmondás nélkül elbocsátották. A járásbíróság a keresetnek helyt is adott és egy évi végkielégítés, valamint elmaradt szabadságok megtérítése címén 171 ezer leit ítél meg a felperesnek. Az ítélet ellen a vállalat fellebbezést jelentett be az aradi törvényszékhez, amely az ügyet több ízben tárgyalta és végül is elrendelte a bizonyítás kiegészítését. Ez ma meg is történt és a törvényszék tanuként kihallgatta Behmann budapesti vezérigazgatót, Kirschen bucuresti-i vezérigazgatót, Schaffner ellenőrt és Pointner aradi cégjegyzőt.

A perbeszédnek során a fellebbező cég részéről dr. Höfflich Béla aradi és dr. Graur Mihály bucuresti-i ügyvéd szólalt fel. Az ügyvédek megvilágították rá, hogy a Romániában életben lévő munkatörvény értelmében, abban az esetben, ha az alkalmazott nem teljesíti a munkaadónak az ügyvitelre vonatkozó utasításait, akkor felmondás nélkül elbocsátható.

Salacz dr. képviselőjében Avramescu Vazul dr. és Schannen Béla szólaltak fel. Kifejtették, hogy a felmondó levélben Salacz Dezsőt főképpen három ügyért és pedig a Montana-, Mot- és Faragó-ügyletekért hibáztatják. Mint megállapítást nyert, — mondták — a Mot-ügyet Pointner vezette le. Nem állhat fenn tehát az a munkatörvény által megszabott kritérium, hogy Salacz súlyos hibát követett el. A járásbíróság tehát helyesen hozta meg ítéletét és ezért azt kéri a törvényszéktől, hogy erősítse azt meg.

A tárgyalás az ebédszünet megszakításával délelőtt 10 órától este fél nyolcig tartott. A bíróság rövid megbeszélés után úgy döntött, hogy ítéletét június 7-én hirdeti ki.

Az aradi református lelkészi állás ügyében leszavazott a presbitérium

A hónapok óta szönyegen forgó aradi református lelkészválasztás érdekes fordulópont-hoz ért csütörtökön. Tegnap este nyolc órakor a református templomban presbitériumi gyűlés volt a lelkészválasztás ügyében. A presbiterek közül sokan távolmaradtak és a megjelentek egyrésze új lelkész meghívását, a másik része ezzel szemben pályázat kiírása mellett foglalt állást. A jelenlevő presbiterek többsége a meghívást fogadta el. Meglepetést keltett még, hogy a presbitereken kívül több mint ötven hívó vett részt a gyűlésen, akik kifogásolták a „meghívás” formáját. A presbitérium Balajthy Jenő nevét vetette föl és az ő meghívását javasolta. A megjelent presbiterek többsége ezt elfogadta.

Az érvényben lévő zsinati törvények szerint, a református lelkészi választás további lefolyása úgy megy végbe, hogy a közeli vasárnapok valamelyikén a templomban nyíltan leszavaztatják a hívőket és amennyiben ezek a meghívott lelkész személyét ellenzik, vagy más valakit akarnak lelkészüknek, akkor a meghívás ellen szavaznak s a hívők szavazatának számaránya dönt. Ha elvetik a meghívást, akkor új pályázatot írnak ki s a beérkezett pályázatok felett titkos szavazással dönt a hívők és a presbiterek összessége. Az így kialakuló eredmény a végső. Amelyik pályázatra a legtöbb szavazat esett, az lesz az új református lelkész. A lelkészválasztással kapcsolatban felmerült nevek közül, az eddigi jelek szerint, Nagy Zoltán padureni-i református lelkésznek van a legtöbb esélye, amely többek között arra vezethető vissza, hogy Nagy Zoltán éveket töltött Aradon és amióta Aradról elkerült, híveinek száma még sokszorosára megnőtt.

Dr. BARABÁS BÉLÁNÉ EMLÉKEZIK

Montecuccoli tengerészeti kormányzó és Horthy Miklós tengerésztiszt találkozása dr. Barabás Bélával

Ciorogariu oradeai görög keleti román püspök megleghangú nyilatkozata a magyarság elhunyt vezérééről — Újabb részvét-táviratok az elhunyt özvegyének

Barabás Béla, a „Bálványdöntő“ átlépett már az Öröklét kapuján. Hatalmas léptekkel halad azon az ösvényen, amely a Monda birodalmába vezet. Már szövik azokat a csillogó aranyszálakat valahol, amelyek legendás alakját fonják majd körül a jövő generáció mondanvilágában... Azokat a legendákat, amelyeket az egyszerű falusi tűzhelyek mellett mondanak majd el nagyapák a fiaiknak évtizedek múlva a nagy Barabásról, ott vannak szépen elraktározva, a rajongó szeretet örök szálaiba burkolva a szomorú özvegy szíve mélyén. Dr. Barabás Béláné úgy őrzi ezeket az emlékeket, mint egyetlen kincsét arra az utra, amelyet szomorú magányban kell megtennie addig, amíg férjével — odaát találkozik majd egykoron...

Az elárult, magányos ügyvédi iroda íróasztala mellett, ahol a szépen rendberakott iratokat még az elköltözött gondos keze rendezte el, remegő, könnyes hangon beszél Barabás Béláné az Uráról... Sok-sok színes emlék elevenedik meg az elbeszélés tükrében, mind megannyi kedves epizódja a legigazabb magyar életének...

— Melyiket mondjam el a sok közül? — sóhajt fel Barabásné... özvegy Barabás Béláné. — *Talán azt, amikor visszautasította a „kegyelmes“ címet s a vele járó titkos tanácsosi tisztséget, vagy azt a kedves, szép emléket, amikor Pólában a tengerészeti kormányzó estélyt rendezett és...*

És Barabás Béla dr. olyan nagy ur volt, hogy *Horthy Miklós töltögette a poharát...*

Két és fél évtized távlatából tükröződik most vissza annak az estélynek emléke, amelyet Montecuccoli gróf tengerészeti kormányzó adott Pólában az ott látogatást tett magyar delegáció tiszteletére. A delegáció elnöke dr. Barabás Béla volt s nagy tisztelet illette meg. Olyan nagy tiszteletben volt része, hogy amikor a hajón utitakaróját elvesztette — mint az akkori vicclapok karrikírozták — *Montecuccoli kormányzótól a legkisebb matrózsig mindenki Barabás Béla plaidjét kereste...*

A meleg takaróra pedig azért volt szüksége dr. Barabás Bélának, mert az utazás alkalmával influenzát szerzett s a hajó fedélzetén csak úgy didergett a tengeri szélben... Mégis meg kellett jelennie azon az estélyen, amelyet gróf Montecuccoli rendezett a delegáció tiszteletére. A tengerészeti kormányzó mindent elkövetett, hogy Barabás Béla jobban érezze magát s miután köztudomású, hogy a szesz az influenza legbiztosabb ellenszere, gróf Montecuccoli maga elé szolgáltatta a fiatal, daliás Horthy Miklós tengerésztisztet, akihez így szólt:

— *Kedves Horthy, legyen gondja arra, hogy az Elnök urnak mindig legyen a poharában tüzes, olasz bor...*

A fiatal tengerésztiszt miután ilyen kedvesen figyelmébe ajánlották, hiúsággal el is látta tisztségét és ennek köszönhető, hogy a veszedelmes influenzát nem tudott elhatalmasodni a magyar delegáció elnökének szervezetén...

Ugyanezen az estén táncolta az első négyest dr. Barabás Béla a szépséges-szép Purgly Magdával, Magyarország jelenlegi kormányzójának feleségével...

Egy másik epizód, amelynek főalakja I. Ferenc József császár és maradandó emléke egy aranyszegélyű, gyönyörű bonbonniére, amelyet a császár saját kezével nyújtott át dr. Barabás Bélának, mondván:

— *Vigye haza a feleségének...*

Ugyanannak a Barabásnak, aki visszautasította a belső titkos tanácsosi címet, amelyet azért akartak nyújtani neki, hogy — megjelenessen a delegáció tiszteletére adott udvari ebéden... Barabás volt ugyanis a delegáció elnöke s aki ezt a tisztséget viselte, az mindig a császár jobbán ült. Ha Bécsben volt az udvari ebéd, akkor a magyar, ha Budapesten, akkor az osztrák delegátus. Azonban a delegáció elnökének, vagyis annak, aki a császár jobbán ült, kegyelmes urnak kellett lennie. Ezt fel is vették azon a megbeszélésen, amelyiken szóba került, hogy dr. Barabás Béla ül majd a császár mellett.

— *Ha csak ez a baj, az udvari ebédig „kegyelmes ur“ leszel kedves Bélám!* — mondta Wekerle miniszterelnök Barabásnak. Barabás azonban így válaszolt:

— *Akkor nem megyek az udvari ebédre! Ha nem kellek a császárnak így, ahogy vagyok, akkor itthon maradok!*

A titkos tanácsosi cím elfogadása ugyanis azzal járt volna, hogy Barabás Bélának esküt kellett volna tennie arra a formulára, hogy ha ellentét támad a nemzet és a császár között, ő mindig a császár mellett áll... Egy Barabás

Újabb részvét-táviratok Barabás Béla özvegyéhez

A távirathordó egyébként ma is szinte minden félórán csöngtet az elcsöndesedett Barabás-lakás ajtaján. Valamennyi ismerős, barát, rokon, akik a temetésre nem jöhettek el, részvét-táviratokkal igyekeznek Barabás Béláné mély gyászát némileg enyhíteni. A táviratok között ott látjuk dr. Willer József képviselő, az Országos Magyar Párt főtitkárnak részvét-sorait:

„Őszinte megdöbbenéssel olvásom Béla bátyánk halála híreit, kérem, fogadja mély részvéteimet, Isten vigasztalja meg Melőségodat nagy gyászában.

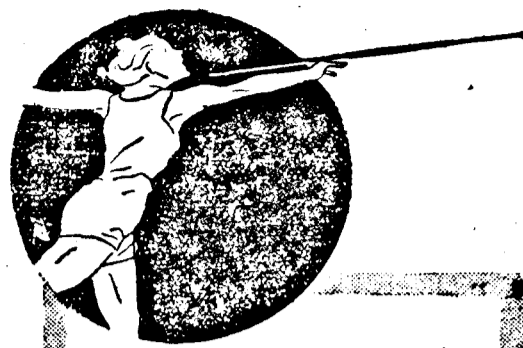
Willer József, Bucuresti“.

Pacha Ágoston dr. püspök a következő táviratot küldötte az özvegynek:

Ciorogariu oradeai görög keleti püspök az elhunyt nagy magyar politikusról

Nemcsak a magyar szívekbe költözött mélyéges gyász dr. Barabás Béla elhunytával, de gyászolja a nagy magyart minden lélek, amelyben igazságos érzés lakik. A legszebb példa erre Ciorogariu Romulus oradeai görög keleti püspök nyilatkozata, aki az alábbiakban beszél Barabás Béláról:

— *Ugy érzem, hogy a szívemen könnyitek, ha Barabás Béláról beszélek, mert Béla nekem kortársam volt — bár három esztendővel fiatalabb nálamnál, mert én 82 éves vagyok. De nemcsak kortársam volt Barabás Béla, hanem igaz, jó barátom is, akivel testvéries együttérzésben éltünk évtizedeken át Aradon. A mi barátságunk olyan volt, mint a jó bor, minél régibb, annál tartósabb és értékeesebb. Hosszu időre nyulik vissza ennek a meleg barátságunk forrása, még arra az időre, amikor Barabás Béla mint egészen fiatal ember szerb származású leányt, Vidákovich Irént hozta feleségként Szabadkáról. Jól emlékszem, az első utjuk hozzánk vezetett, az én rokonságonál, a Nicora-, Oncu- stb. családoknál tette az első viziteket és azóta mindvégig a legjobb barátságban éltünk egymással. Mert Barabás Béla jó ember volt. Faji és felekezeti különbséget nem ismert. Nálánál igazabb magyar kevés akadt. Tüzes és lángoló szónok volt és bizony akadtak idők, ami-*

Az izületekben

meghülésnél könnyen halmozódnak fel mérgező anyagok és salaklerakodások, amelyek reumatikus fájdalmakat okoznak! 1-2 ASPIRIN-tabletta azonnal szabályozza a vérkeringést és kimossa a káros, mérgező anyagokat! Elmúltak a fájdalmak és ezt az ASPIRIN-nek köszönhetjük! Megkönnyebbültünk és ezt ennek a kicsiny de nagyhatású tablettának köszönhetjük!

ASPIRIN

csakis a Bayer-kereszt-tel valódi!

Béla ilyen esküformát nem mondhatott el soha...

A vége az lett, hogy mégis a császár jobbán ült, aki ezekkel a szavakkal fogadta:

— *Örülök, hogy egy önzetlen polgárember ül mellettem...*

Barabás Béláné szeme felragyog, amikor ezekről az epizódokról beszél, a szíve tele van csillogó, büszke emlékekkel, amelyek elkísérik őt a sirig... (—nyi.)

„Mély gyászában szomorúsággal értesültem férjének elhunytáról. Imádkozom érte. A szomorú esetről csak a temetés után értesültem, különben elkísértem volna utolsó útjára nagy halottunkat.

Pacha Ágoston dr. püspök, Ortisoara“.

Károlyi Gyula gróf volt magyar miniszterelnök, Arad város egykori főispánja a következő táviratot küldötte dr. Barabás Béláné címére a magyarországi Tiborszállásról:

„Méltóságos özvegy Barabás Béláné. Románia, Arad.

Nagy gyászában fogadja kérem mindketőnk őszinte, igaz részvétét.

Gróf Károlyi Gyula és neje“.

kor elvi harcokban szemben állottunk egymással. Ez azonban csak az elvek harca volt és a társaságban az otthonunkban, a barátság, a testvériség érzése soha meg nem szűnt.

A mai emberek már alig emlékeznek arra, — mondotta a püspök — hogy mi volt annakidején a memorandum-ügy. Sok vihart és izgalmat váltott ez ki s akkor is voltak felelőtlen emberek, „heccmeisterek“, akik a magyarságot és a rományságot élesen szembeállították egymással. Ezekből a csoportokból származott abban az időben az a jelszó Aradon, ahol akkor szeminaryumi igazgató voltam, hogy megtiltották, hogy az uccán romá-

CORSO-mozgó mai műsora!

6-9 1/2 órákor.

Lej 10-15-20.—

Niebelung-monda!

Csedaszép hangos változata.

2 rész egyszerre, három órát tartó előadások!

PAUL RICHTER

THEODOR LOOS

A film hosszúságára való tekintettel az előadásokat pontosan kezdjük.

Cserépkályhák

noknak köszönjenek. Egy ilyen napon Raicu igazgatóval sétáltunk a korzón, amikor szembe jött velünk, ami közös jóbarátunk: Barabás Béla.

— Na, most mi lesz, — mondotta Raicu — Barabás pedig széttárta karjait és az ő erős hangján köszöntött reánk:

— Szervusz Romi, szervusztok barátaim!

— Tudod mit, — mondta nekem Barabás — kompromittáljuk egymást. Karanfogott és úgy séltelt velünk végig az álmélkodó népes korzón.

Ugyancsak a memorandum-ügyből kifolyólag Brádon a kormányhatóságok szigorú vizsgálatot rendeltek el az állítólagos izgatás kivizsgálására és a vizsgáló-bizottság elnöke akkor Barabás volt. Mondhatom, hogy a leglojalisabban, a legigazságosabban végezte el ezt a feladatát. Barabás Béla egyenes, nyíltszívű lélek volt. És elmondhatom, hogy a mai időkben már alig ismerik ezt a típust és ma akadnak olyan elvbarátok, akik sokszor nagyobb ellenségei egymásnak, mint akkor, amikor az elvek szembeállíthaták egymással az embert, de a barátság tartósabb és erősebb volt.

Ezt a régi barátságot akartam én viszonzni már a román impérium idején 1926-ban, amikor a nemzeti-párt részéről Mironescu azt a kifogást emelte Barabás Béla szenátorsága ellen, hogy nem lehet szenátor az az ember, aki a legszélsőségsébb irredenta. Én védelmembe vettem Barabás Bélát és azt mondtam:

— Nem ismeritek ti ezt a Barabás Bélát, mert sokkal nagyobb magyar volt az, mint azt ti gondoljátok és tudjátok. Ő volt az, aki ifju korában elvitte Abdul Hamid szultánnak a díszkardot. Ő volt az, aki a tizenhárom vértanu kultuszát megteremtette. Lángoló beszédekert tartott, hazafias szónoklatokat mondott fajtájáért és hazájáért. Jól tette. Mert igaz magyar ember volt és kérdelem: ha valaki — akár román, akár magyar — a fajtájáért harcol, bűn-e az? Nem bűn. Sőt érdem. De ez a Barabás Béla soha nem volt agresszív. Soha nem volt türelmetlen és őt mindig becsületes és tiszta intenciók vezették. Felsőalásomnak akkor meg is volt az eredménye és így Barabás Béla szenátora maradt a román parlamentnek.

— Ez jól esett nekem, — mondotta könnyeláradt szemekkel a püspök — aminthogy most mélyen fájlalom szegény jó barátom bekövetkezett halálát. Mert ezzel az emberrel én együtt nevelkedtem, együtt éltem és rajta és több más barátommal.

A Hozpodár-cég belőrőinek nyomában

A gyanúsított fényképe az Aradi Közlöny fiókkiadóhivatalában.

Az aradi rendőrség bünygyi osztálya újabb nyomokon haladva, folytatja a nyomozást a Hozpodár kelmefestő-üzem betörői után. Ismételtén átkutatták a boltot és ez alkalommal az egyik szekrény mellett a földön egy fényképet találtak. A fénykép egy munkásasszonyt ábrázol, aki a karján egy gyermeket tart. A rendőrség bizonyosra veszi, hogy a képet a betörők egyike ejtette el és ezen a nyomon szeretnének az ötvézezer lej értékű áru elrablóiira találni. A kitűzött ötezer lejes jutalom, amit a nyomravezető kapna, igen sok aradit csábított eddig fel a rendőrségre, de a megadott adatok kivizsgálása után derült ki, hogy minden alapot nélkülöznek.

Most egy új módszerhez folyamodott az aradi rendőrség. A talált fényképről több másolatot készítettek és ezeket a másolatokat átadták az Aradi Közlöny munkatársának. A fényképeket péntek reggeltől kezdve fiókkiadóhivatalunkban kifüggesztjük, ha valaki ráismer a képen látható nőre, az jelentkezzen a rendőrségen. Ha az adatok alapján a munkásasszonyt megtalálják, függetlenül attól, hogy bűnös-e, vagy sem, illetve, hogy tud-e fölvilágosítást adni a betörők kiletére, vagy sem, ezer lej jutalomban részesül az adatok beszoigáltatója. Ha a kép felismerése alapján a betörők is kézrekerülnek, további ötezer lej jutalomban részesülhet az, aki ilyenformán a rendőrségnek segítségére lesz. Az érdekes ügyben különben függetlenül a fentiektől, erélyes rendőri nyomozás folyik és remélik, hogy a nagyközönség segítségével elfogják a betörőket.

(hat havi részletre is), valamint azok átrakása (legújabb takarékos fűtési rendszerre), javítása, takaréktűzhelyek szakszerű javítása pontosan és jutányosan a 65 éve fennálló

BALOGH

agyagáru és kályhagyárban Arad, Str. Cuza Voda 50.

tomon keresztül ismertem meg a lojalis és igaz magyar embert.

Az ősz püspök a halálhír vételekor nyomban kondoleált Barabás Béla özvegyének és az alábbi szövegű magyarnyelvű levelet külte el neki:

Oradea, 30. Maiu 1934.

Méltóságos Asszonyom!

Könnyezve értesültem Barabás Béla barátom haláláról. De ne csüggedjen, éljen emlékének, a jóságos Isten irt fog küldeni fájdalmará. Imádkozunk Bélánk felkiüvéért.

Isten áldása szálljon özvegyeségi hajlékára.

Ciorogariu Roman,
püspök.

Árpádfalva, Boldogasszonyfalva, Szentistvánkirályfalva Braziliában

Megtalálták Brazília eddig ismeretlen legrégebb magyar telepét

Rio de Janeiroból jelentik: A délamerikai sajtóban igen érdekes könyvről jelentek meg nemrég hasábos tudósítások. A könyv címe: A brazíliai magyarság évkönyve, szerzője pedig: Péter Szelecz Arnold, a saopaulói magyar katolikus egyház lelkésze, aki hosszú, türelmes munka és kutatások után jelentette meg könyvét — az amerikai magyarok nagy öröme.

Árpádfalva, Boldogasszonyfalva, Szentistvánkirályfalva Braziliában

Ezek az újabb délamerikai magyar települések már a háboru utáni időkben alakultak, de Péter Szelecz barangolásai közepette sűrűn találkozott 30 és 40 évvel ezelőtt odavándorolt magyarokkal, akik a hatalmas brazíliai területen szétszórta és elszigetelten élnek és nem egy családnak gyermekei ma már nem is tudnak magyarul.

A hosszú kutatást most végre siker koronázta, mert Péter Szelecznek sikerült a legnagyobb magyar kolóniát is megtalálnia, amely „Canta Gallo” nevet viseli és a Rio Grande do Sul államban Rolante nevű városkától négy kilométernyire fekszik.

A könyv szerzője meghatóan írja le a legrégebb brazíliai magyarok között tett látogatását.

— A fensik elején megtaláltuk az első magyar házat — írja a páter — amelynek kapujában szép szál öregember fogadott egész családjának kíséretében. Nagy Mihálynak hívják a 78 éves magyart, aki amikor meghallott magyarul beszélni, keserves zokogásba fakadt, úgy, hogy negyedóra is kellett hozzá, amíg sikerült magához téríteni.

— Az Isten éltesen benneteket, magyar testvéreim! — ezek voltak az első szavai.

Megható volt látni a régi brazíliai magyar telepes boldogságát.

Később elmondotta Nagy Mihály, hogy 1890-ben jött Braziliába Veszprém megyéből, ahonnan a zirci járásbeli Szentkirályi községből akkoriban negyven magyar család indult vele utnak Dél-Amerikába. Azt is elmondta az öreg, hogy

egy kivándorlási ügynök rábeszélésére indultak utnak, de még ma is bánja elhatározását.

Ma persze már mindannyian kitünően beszélnek a német és a portugál nyelveket, egyrésztük tovább vándorolt Porto Alegrebe, sokan szétszórta, de ők itt kis földet szereztek maguknak és minden rendjén volna, ha keresetüket nem akadályoznák annyira a természézállítási nehézségek.

Braziliát állam, ahol 27 magyar orvos gyógyítja a betegeket

Nem lesz érdektelen a könyv egynehány statisztikai adatainak ideiktatása.

A riograndei kormány rendelete szerint ott csak olyan orvosok folytathatják hivatásukat, kiknek oklevele szabályszerűen nosztrifikálva van. Eszerint kitudódott az is, hogy

egyedül a Rio Grande do Sul államban nem kevesebb, mint 27 magyar diplomás orvos és

Felhívom vevőközönségem figyelmét üzletáthelyezésemre!!!

Április 15-ike óta a

„**SPLENDID**“

tűzöszalont a főtéri Minorita-palotából a volt BOHUS-palotába (Str. Romanului)

helyeztem át.

Strandfűzők és mindennemű más tűzők, melltartók és Princess, valamint hasfűzők legolcsóbban. Hozott anyagból is készítünk.

„**SPLENDID**“, Miklós Józseiné.

három okleveles magyar gyógyszerész van bejegyezve.

A fővárosban a legelismertebb tudósspecialista Kelen Lajos dr., de itt van még a híres volt szegedi szemész-szakorvos is: Incze Antal dr.

Sao Leopoldon és Báthory István dr., akinek brazíliai leány ugyan a felesége, de ma már az asszony is kifogástalanul beszél a magyar nyelvet.

A brazíliai magyar település megindulását külön fejezetben ismerteti páter Szelecz, könyvének Magyarok bejövetele című fejezetében, ahol többek között ezeket írja:

— A legnagyobb tömegekben a kilencvenes években jöttek leginkább a magyarok Braziliába.

1900-ban már 12.000 magyar és Dél-Amerikában s ebben az időben egyszerre 30-40 magyar család köt ki a brazil partokon.

Könyve végén megjegyzi még páter Szelecz, hogy legfőbb ideje volna ezeket a szétszórta telepéseket a brazíliai magyarság közösségébe beolvasztani.

FILM KÖZLÖNY

Hazajáró mult

Sylvia Sidney nagyhatalásu életképe az Urániában

Sylvia Sidney, a román származásu amerikai filmsztár, a „Jennie Gerhardt” és a „Madame Butterfly” primadonnája tulajdonképpen Dreissler „Amerikai tragédiája”-ban tűnt fel először a film horizontján. Szemeinek csodálatosan mélyről jövő tekintete, hangjának simogató, kellemes csengése és különösen édesbús, sírásra hajló mosolya egy csapásra meghódította a mozipublikumot. Az „Amerikai tragédiának” még Dreissler, de a „Jennie Gerhardtnek” már Sylvia Sidney volt a sztárja, a rövid idő alatt népszerűsége emelkedett, valóban tehetséges színész nő.

Legújabb filmjében ismét testére szabott, kitünő szerephez jutott Sylvia Sidney. Egy börtönből kiszabadult, lelki változásokon keresztülvergődött asszony alakját formálja meg azzal az egyéni, teljesen átértett művészettel, amely Sylvia Sidney sajátja. Ahogyan egyre magasabbra emeli — a börtönből kiszabadult asszony — azt a férfit, akit szeret s ahogyan le tud mondani róla, amikor úgy érzi, hogy további fejlődésének útjában áll, az már nem is színészet, az magaa női lélek megnyilatkozása, maga az Élet... Partnere, a gangsterfilmekről jól ismert és igen rokonszenves George Raft férfias, izmos játékmódorával előnyösen emeli Sylvia Sidney játékát. Maga a film is első jelenetétől az utolsóig érdekes, pszichológiai alapon felépített és értékes nivón mozgó társadalmi dráma, amelynek nagy sikert jósolhatunk.

Megérkeztek!

Goodrich

uj Ballongumijai
GOODRICH S. A R., BUCURESTI.
DEPOZITUL ARAD
(Cons. BELA HERZFELD, Calea Banatu, Iul No. 8-12)

Vigyázat, Arad: gáztámadás!

Gázvédelmi főpróbát rendez a város és a megye közigazgatási vezetősége június 11-én, este 10 órakor -- Sziréna-jelek Arad fölött -- Mi a teendő?

Rendkívüli élményben lesz része június hó 11-én, este 10 óra után Aradváros polgárságának. A város és a megye hatósági vezetői ekkor rendezik meg a legelső próbáját annak, hogy miképpen kell hogy viselkedjék minden egyes aradi lakos abban az esetben, ha a várost váratlan légi támadás éri... Az érdekes és rendkívüli élményeket ígérő esemény előkészületeiről és lefolyásáról az alábbiakat jelenthetjük olvasóinknak:

A megyei prefekturán csütörtökön délelőtt bizalmas értekezletet tartottak a város és a megye közigazgatási és katonai hatóságainak képviselői.

Az értekezleten a megteendő gázvédelmi intézkedések módozatait beszélték meg.

különös tekintettel arra a körülményre, hogy milyen teendők várnak ennek a képzelt veszélynek esetében Aradváros iparvállalataira, polgárságára és minden egyes intézményére. Az értekezleten részt vettek az aradi nagy iparvállalatok vezetői is, akik gyakorlati felvilágosításokkal segítettek elő a bizottság munkáját. Mivel ez a gáztámadás elleni védekezés főpróbája legelső lesz Aradmegye egész területén, az elértekezleten részt vettek a megye főszolgabírái is, mert a hatóságoknak az a célja, hogy mindazokat a szükséges óvintézkedéseket, amelyek sikerre vezettek Aradon, a megye többi helységeiben is ugyanúgy alkalmazzák a későbbi kísérletek során.

Az értekezleten a következőket határozták el, kimondva egyben gyakorlati fogantatásukat is.

Aradváros ellen 1934. június hó 11-én, hétfőn este pontosan tíz órakor, — teóriában, —

egy ellenséges hatalom gázbombákkal ellátott repülőgépekkel légi támadást vezet.

A cél: egyöntetű intézkedések annak érdekében, hogy ez az ellenséges légi gáztámadás minél kevesebb eredménnyel járjon. Egyfelől tehát katonai elhárító akciók gyakorlata által, másfelől a polgári lakosság védelmi intézkedéseinek hegyakörülése és egyöntetűsége útján. A képzelt „támadás” időpontjában tehát pontosan este tíz órakor, egyszerre kondulnak meg az aradi templomok harangjai, egyszerre harsannak és bugnak fel az ipari nagyüzemek szirénái, hogy öt percen át tartó szakadatlan zúzással figyelmeztessék a város

lakóit: kezdődik a szokatlan hadgyakorlat! A vasuti műhelyek szirénáin kívül

az aradi állomás valamennyi mozdonya is teljes orchesterrel vesz részt a legelső „alarm”-jelzésben és ugyanebben a pillanatban a városi villanygyár igazgatósága kikapcsolatja az áramot a város valamennyi uccái elektromos lámpájából.

Az uccákra tehát vaksötétség fog borulni és hogy a házakból, üzletekből kiáradó fénvsugarak se nyuítsanak támpontokat a város fekvésének, helyszínrajzának megállapítására a madártávlati magasságokból, a hatóságok kötelezőleg elrendelik, hogy a legelső, öt percen át tartó sziréna-riadóra, minden egyes aradi lakos köteles vagy azonnal kioltani a lakásában, üzlethelyiségében égő fénvforrásokat, vagy pedig úgy lezárni ablakjait, ajtóit, hogy azokon át egy vékonyka fénysugár se világíthatson ki.

A vaksötétség teljes husz percig kell, hogy a városra boruljon, mialatt a katonai támadás-elhárító gyakorlatok folynak le, a megfelelő apparátusok igénybevétele mellett. A sötétség beálltától számított 20 perc múlva újra meg fognak szólni a gvári szirénák, s a templomok harangjai, ezuttal

szaggatott jeladással adva mindenki tudtára, hogy fénvforrásaikat újra felgyújthatják.

Az uccák ugyanekkor újra visszanyerik elektromos fényüket s az élet továbbra is a normális, megszokott medrében folyhat tovább.

A polgári hatóságok közül legelső sorban is a városi rendőrségre fog körültekintő feladat hárulni a kényszerű huszperces sötétség ideje alatt. Ezalatt ugyanis a rendőrség emberei kerületenként járják be az uccákat és ellenőrzik, vajjon a lakosság lelkiismeretesen hajtja-e végre a fent ismertetett rendelkezéseket. Ugyanekkor a közigazgatási hatóságok autókön külön végig-razziázzák az egyes kerületeket, a maguk speciális szempontjából vizsgálva végig a terepet. Természetesen intézkedéseket fogantatosítanak a hatóságok annak érdekében is, hogy a sötétség idején se a tolvajok, se a betörők ne használhassák ki a kedvező alkalmat s így mindenki háborítatlanul figyelhesse meg a jövődi háboru védelmi intézkedéseiből nyújtott huszperces kóstolót.

Nagyszabású építkezésekre szólította fel

a Bancara aradi liókinézetét Aradváros építkezési bizottsága

A bucaresti-i székhellyel rendelkező Societate Bancara Romana S. A. pénzintézet aradi fiókja azzal a kérelemmel fordult Aradváros vezetőségéhez, hogy a Str. Muresianu (volt Nádor-ucca) jobb oldalán levő, mintegy 1200 négyszögölnyi területet képező telkét megfelelő módon, ingatlanépítések céljaira parcelláztathassa. A pénzintézet aradi fiókjának beadványa természeténél fogva a város mérnöki ügyosztályához került, amely véleményezés végett kiadta a város építkezési bizottságának. Az építkezési bizottság véleményezésével ellátva került az érdekes parcellázási terv a városvezetőség legközelebbi ülésének tárgysorozatába, hogy ott döntsék a további teendők felől.

Az építkezési bizottság a város építkezési szabályrendeletének és fejlesztési programjának figyelembevétele mellett *abban az esetben jóváhagyólag véleményezi a pénzintézet kérelmét, ha a parcellázandó telkeken mindazokat az építkezéseket végrehajtatja, amelyeket a város magasabb szempontjai irnak elő.* Így első sorban is a telek uccái frontján két, egyforma, emeletes, patkó-alaku ház építése kötelező. A két emeletes ház között, közepén egy 14 méteres kis uccahely hagyandó szabadon, amely a telek közepén kis, 24 méteres térré szélesül,

amelynél a kis uccarészlet egyben végződik is. A kis uccának annál a szakszánál, amely a térségbe torkollik, két ikervilla építendő az uccái front emeletes házai mögött. A két ikervillát követőleg, a tér másik végén *ugyancsak másik két ikervilla építendő, egymással szemben.* Az építkezési bizottság véleményezése szerint abban az esetben, ha a bank a fentebb általunk is vázolt építkezések fogantatosítására kötelezettséget vállal, egyben vállalja a házak és villák csatornázásának, a közbeeső új kis ucca aszfaltoztatásának kötelezettségeit, úgy hogy a város a telek parcellázatásához minden további nélkül megadhatja hozzájárulását. Ezzel szemben a város vállalja a kis ucca végén megépítendő kis tér közepén felállításra kerülő uccái villanykandeláber áramellátásának díját.

A pénzintézet ügyének elintézése iránt fokozott és indokolt figyelem nyilatkozik meg városszerte, mert ha a bank vállalja a ráháruló kötelezettségeket, úgy az aradi iparosok számára ez feltétlenül egy kis konjunkturát fog eredményezni. Másfelől pedig a Str. Muresianu uccái telkek értékét nagy mértékben növeli az új építkezési komplexum. A városvezetőség, hír szerint, még e héten dönt a nagyszabású tervek sorsa felől.

SVÁBHEGYI SZANATORIUM

(Budapest centrumától 12 percre).

a legideálisabb nyaralóhely.

Kúra, sport, szórakozás.

Strandfürdő. 424

Tiltott műtét vádjával

letartóztatták Aradon Lengyel Dezső siriai orvost

Váratlan fordulat állott ma be dr. Lengyel Dezső siriai orvos ügyében. Az orvos ellen, aki Sírán igen jó hírnévnek és közmegebecsülésnek örvend, nemrégiben bünvádi eljárás indult magzatelhajtás vádjára.

Néhány hónappal ezelőtt ugyanis egy galsai asszonyon tiltott műtétet hajtottak végre. Később az asszonyt dr. Lengyel Dezső vette kezelés alá, de a leglelkismeretesebb ápolás sem menthette meg az asszonyt az életnek. A halálesettel kapcsolatban a községben szóbeszéd keletkezett. A falubeliek nagyrésze azt mondta, hogy az asszony maga követte el a műtétet, egyesek pedig azt állították, hogy a műtét végrehajtásában mások is segédkeztek. A csendőrség az ügyben bevezette a vizsgálatot és a jegyzőkönyvet, amelyben a különböző tanúokokat felsorolja, az ügyészségre továbbította.

Az aradi ügyészség indítványára megidézték dr. Lengyel Dezső siriai orvost, akít több ízben is kihallgatott a vizsgálóbíró. Lengyel Dezső dr. kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy tudomása szerint *az asszony saját magát hajtotta végre a műtétet.* Őt csak akkor hívták a beteghez, amikor már a vérmergezés jelei mutatkoztak. Az orvosi segítséget nem tagadhatta meg, annál is inkább, mert a vérmergezés továbbterjedésétől lehetett tartani, ami feltétlenül a szerencsétlen asszony életét követelte volna. Az orvosi beavatkozás azonban már így sem segített és az asszony rövid szenvedés után meghalt. Dr. Lengyel Dezső hangsúlyozta, hogy *legjobb orvosi belátása szerint mindent elkövetett annak érdekében, hogy az asszony életét megmentse, egyben pedig arra is rávilágított, hogy a magzatelhajtásban nem segédkezett.*

A vizsgálóbíró a kihallgatás után letartóztatási indítványt tett, de az aradi törvényszék a letartóztatást nem hagyta jóvá, mert gyanúokokat nem látott fennforogni és dr. Lengyel Dezsőt szabadon engedte. A törvényszék döntése ellen azonban az ügyész fellebbezést jelentett be a timisoarai tábla mellett működő vádtanácshoz. Ma érkezett meg Aradra a vádtanács döntése, amely elrendelte dr. Lengyel Dezső letartóztatását. A siriai orvos meg is jelent a vizsgálóbíró előtt, aki kihirdette előtte a letartóztatási végzést. A letartóztatással délelőtt tizenegy órakor foglalkozott a törvényszék és elrendelte Lengyel Dezső dr. harminc napi vizsgálati fogságba való helyezését.

CENTRAL: Negyed 8 és negyed 10 órakor

A VELENCEI RANDEVU

(Ein gewisser Herr Gran)

Hatalmas, mindvégig izgalmas kémdráma.

Főszerepekben:

HANS ALBERS OLGA TSCHCHOWA
KARIN HARDT ALBERT BASSERMANN

SELECT: Premier!

Negyed 8 és negyed 10 órakor

BEBE DANIELS

ragyogó kiállítású, remek muzsikájú
filmoperettje:

TÜZES VÉR!

(A délvidéki leány)

HIREK

A gyűlölet sáfárjai

A rövidlátás, az elfogultság és a tudatlanság tengere határtalan. — de belőle egy cseppnyi se fröccsenhetett rá néhai Barabás Bélának tovalhaladó gyászokcijára sem. Az ő erkölcsi és emberi nagysága mindörökké egyformán megközelíthetetlen hegyorom marad a gyűlölettengerek és az uccai szennypocsolyák hajósa számára. De amint a gyilkosságokat regisztráljuk, úgy jegyezzük fel azt is, hogy akadt Aradon sajtónyomtatvány, amely eddig is szisztematikusan izgatott az ittélő magyarság minden élet-megnyilvánulása ellen s most felrugva minden emberi tisztességet és erölcsi szolidaritást, új üzleti fegyvert próbál kovácsolni önmagának a nagy magyar halott katafalkjánál, a maga hiányzó népszerűsége számára.

A sár, ha fröccsen, mindig kellemetlen, mert mindig tisztálkodni kell utána. Az emberóceánok hegyormai között hermelines hóférségében, makulátlanul és beszennyezetlenül világit eltávozott nagy halottunk emberi nagysága az egész kulturvilág tiszteletteljes megbecsülésében. Mindez a miénk, magyaroké. Tudjuk, hogy így van és tudjuk, hogy minden igazlelkű és tisztaszándékú ember így érzi, faji és vallási különbség nélkül. A sár, az ucca szennye, tudjuk, létezik, de ha tehetjük, elkerüljük. Most sem történik másként. Megtisztogatjuk cipőinket, hogy tisztán haladhasunk utunkon tovább, Barabás Béla nyomdokain.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Délnyugati légáramlásal lassu felmelegedés várható.

— **Befejeződött az állami nyugdíjak kifizetése.** Az aradi pénzügyigazgatóságon működő állami nyugdíjpénztár hivatalosan közli, hogy a legutóbbi nyugdíjkiadás csütörtökön befejeződött. Aki bármilyen okból nem vette volna fel nyugdíját, az jelentkezzen a hivatalos órák alatt.

— **Aradváros Interimár-bizottsága** pénteken délután tartja legközelebbi ülését, melynek tárgyszorozatán Halc Péter strand-étterembőlő beadványa, a Bancara Romana S. A. aradi fiókjának telek-kisajátítási kérelme szerepel, mint érdekesebb programpont. A Városi Kávéház sorsa felett június hó 13-án dönt szabad kézből a város gazdasági hivatala.

— **Sibuba akarják helyezni a targul-muresi Táblát.** A jelenlegi kormányának legkomolyabb szándéka a targulmuresi királyi Táblát teljesen feloszlatni és ezzel Sibut megajándékozni. Ennek a tervnek legerősebb szorgalmazója Balan nagy-szebeni metropolita. Ebben az ügyben küldte ki az igazságügyminiszter Madgearu főinspektort Targul-muresre, hogy a helyszínen tanulmányozza a helyzetet. A királyi Tábla jelenleg a gróf Teleki-család által kifejezetten csak a Tábla céljaira adományozott épületben működik, melyhez hosszú multja is fűződik.

Aradi Ortodox Izraelita Hitközség

HIRDETMEYNY!

A fenti hitközség Előjárósága közhírré teszi, hogy a cca. 200—300 mázsa évi szükségletét képező kóser hus ellátás és kimérés jogát haszonbérbe óhajtja adni. Írásbeli zárt ajánlatok június hó 15-ig a hitközség jegyzői irodájába adandók be, hol a szükséges felvilágosítások is nyerhetők.

— **Három autobusszal indulnak ki az aradi református hívek** vasárnap Padurenibe, hogy meghallgassák Nagy Zoltán, a neves költő-papnak hitszónoklatát. Nagy Zoltán református lelkész magasszárnyalásu beszédét hívei mindannyiszor áhitattal hallgatták végig és most is kirándulótársaság indul Aradról vonaton és autobusszon, hogy részt vegyenek a vasárnapi istentiszteleten, amely után hitszónoklatot tart a költő-pap.

— **Kétezer új törvény és végrehajtási utasítás.** Bucurestiből jelentik: A parlament törvény-előkészítő bizottsága most fejezte be azt a kimutatást, amely magában foglalja azt, hogy a bizottság fennállása óta hány törvényt és végrehajtási utasítást tárgyal. A statisztika szerint ez a szám 2020.

— **Nehéz küzdelme lesz a Gloriának Bucurestiben.** Az aradi csapat vasárnap Bucurestiben nemzeti bajnoki mérkőzést játszik a Juventussal és az Unirea-Tricolor ellen győztes fővárosi csapat ellen, amelynek védelmében a kitünő Vogl Imre is közreműködik. nagyon nehéz dolga lesz a Gloriának, ha kielégítően akar szerepelni. Az aradi csapatot még nem állították össze és aszerint, hogy Tabac a csapattal tart-e, vagy sem, fog az összeállítás változni. A valószínű csapat a következő: Halga—Husztik, Volentir—Szabó, Faur I., Pecican—Igna, Tabac (Fodor, vagy Neteda), Dobra, Marienut, Mercea. A meccset a brahiai Klein vezeti.

Urnapija, 1934.

Impozáns keretek között folyt le ma Aradon a szokásos urnapi körmenet. Arad katolikus társadalmá minden esztendőben ünnepi fénytel tartja meg az Urnapit. A Minoriták templomában nagymisét tartottak, majd a pártosság vezetésével körmenet indult végig a város főutvonalán és a P. Avram láncon, hogy ismét visszatérjen a templomba. A körmenetben részt vettek az összes katolikus diákok, a társadalmi és hitbuzgalmi egyesületek s a katolikus-ság színe-java. Ezekre menő tömeg haladt a körmenetben az Oltáriszentség után. A Legméltóságosabb Oltáriszentséget dr. Lakatos Ottó plébános vitte a baldachir alatt a minorita papság élén. A baldachir előtt fehér ruhás leánykák virágszönyeget szórtak, amerre az Oltáriszentség elhaladt. A körmenet után a papság az Oltáriszentséggel visszatért a templomba, ahol dr. Lakatos áldást osztott a hívőknek. Külön említésre méltó a hatóságok előzékenysége, amelynek folytán az ünnepi körmenet áhítatát nem zavarta sem a vásárosok lármája, sem az uccai forgalom.

— **Elmaradt az osztrák—magyar meccsről tervezett rádióközvetítésünk.** Csütörtöki lapszámbunkban közöltük, hogy fiókkiadóhivatalunknál fogjuk közvetíteni az osztrák—magyar futballvilágbajnoki mérkőzést, csütörtök délelőtt azonban az Aradi Közlöny szerkesztőségét értesítette a rendőrkvesztura, hogy az engedélyt visszavonja és a rádióközvetítést felsőbb rendeltetire nem engedélyezi, miután mindennemű uccai rádióközvetítést betiltottak. A közvetítés elmaradásáról fiókkiadóhivatalunkban elhelyezett plakáttal idejekorán értesítettük a közönséget.

— **Erős, vérbő, kővér emberek** igyanak naponként, reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez rendes gyomor- és bélműködést biztosít, számottevően előmozdítja az emésztést és kitünően szabályozza a vérkeringést.

— **Simerián is meccsel az SGA (ATE).** Az SGA (ATE) csapatáról megírtuk, hogy vasárnap Petrosaniban meccsel a CA Jiul ellen. A tornászok közben tárgyalásokat folytattak a Simeria CFR-el és a simeriaiak hétfőn fogadják az SGA (ATE)-t. Az aradi csapat a következő játékosokkal indul kétnapos turájára: Bucur, Palásti, Dragan, Kecskés, Grosz, Polonyi, Csipai, Cucula, Bellai, Fritz, Metz, Nagy.

Meghalt Wiesel Jenőné

Ma délután négy órakor háromheti szenvedés után meghalt Budapesten Wiesel Jenőné ismert aradi uriaszony. Az alig ötven éves uriaszonyt, aki Wiesel Jenő aradi fatermelő felesége volt, nemrégiben Budapestre küldték fel, ahol műtétet hajtottak végre rajta. Az orvosok néhány nappal a műtét után agyhártyagyulladás állapotba került meg és az uriaszony állapotát hirtelen súlyosra, majd aggasztóra fordult. Később azonban állapotában némi javulás állott be, az orvosok biztak a nagybeteg felépülésében. Tegnap este azonban a betegség kétoldali tudógyulladásal komplikálódott, amellyel nem bírt megbirkózni a beteg legyöngült szervezete.

Wiesel Jenőné harminc évig élt harmonikus házasságot férjével, akin kívül három gyermeke: Wiesel István fakereskedő, dr. Wiesel Béla orvos és Wiesel Zoltán gyógyszerész. Az utóbbi gimnazista diák, most készül az érettségire. Az elhunyt földi maradványait autón hozzák Aradra, Budapestről. A temetés időpontjáról még nem történt intézkedés, valószínű azonban, hogy vasárnap délután helyezik örök nyugalomra az aradi zsidó temetőbe. A gyászajtótt család iránt városszer-te mély részvét nyilvánult meg.

Holnap állítja össze csapatát az AMEFA (AMTE)

Vasárnap Aradon a nemzeti bajnokság A) csoportjának egyik legfontosabb mérkőzése kerül lebonyolításra: a timisoarai Chinezul (Kinizsi) találkozik az AMEFA (AMTE) együttesével. Az ősszel Timisoarán a Chinezul (Kinizsi) megsemmisítő arányban, 7:1-re győzte le az aradi együttest. Most a helyzet más. A timisoarai együttes ugyan ma is nagy játék-erőt képvisel, de az AMEFA (AMTE), amelyet a hazai pálya előnye támogat, bizonyára mindent el fog követni, hogy a számára annyira fontos bajnoki pontokat megszerezze. A csapatösszeállításra holnap kerül a sor és a meccs levezetésére a nemzeti bajnokság bíróküldő bizottsága Tunea dr.-t, delegálta, akit már ismer az aradi sportközönség.

A Bucuresti Filharmonikusok Egyesületének egyetlen hangversenye

Junius 2-án szombaton este 9 órakor a Kulturpalota nagytermében.

Jegyek: Libraria Diceozana-nál. 2238

Gazdag műsor. Karmester: George Georgescu.

— **A Színházi Élet beszámolója a nappolyi meccsről.** Kivételesen e héten egy nappal korábban jelenik meg a Színházi Élet és elsőnek közli a magyar válogatott futbalcsapat nappolyi győzelmének beszámolóját. A 90 perces mérkőzés minden izgalmas pillanatát megörökíti a fotóriport láthatók a mérkőzés 2 „néger ördögei” a magyar csapat hősei Markos, Toldival az élen és többek között az a kép is, amikor Toldi a labdával együtt kapubanyomta az egyiptomi kapust. Rengeteg érdekes cikken és gyönyörű képen kívül darabmellékletül a Magyar Szivárvány programját közli a Színházi Élet, szenzációs kottasláger, 32 oldalas gyermekujság, kézimunka és 64 oldalas rádiómelléklettel. A Színházi Élet ára 20 lej.

— **Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

ANGEL: Piața Catedrală,
KESZTENBAUM: Str. Ghîba Birtă,
OMESCU: Bulev. Regina Maria.

Vața de Jos (Alváca) kénes és szénsavas

hőgyógyfürdő

Csusz, rheuma, köszvény, ischias, lobbosodás és különféle női bajoknál szenzációs gyógyhatás

Erdély legolcsóbb gyógytelepe

Orvosi ellenőrzés.
Kitünő konyha. Allandó zene.
Formentes hegyi levegő. 2172

Teljes napi penzió Lei 100-tól.

Prospektussal készséggel szolgál az IGAZGATÓSÁG.

Az ELIT kerthelyiség

(Str. Ioan Calvin) Arad uriközönségének találkozóhelye. Kitünő konyha és fajborok. Gratar special. Minden pénteken **halastély**, vargabélessel. Szombaton **disznótoros vacsora**. Vasárnap **sörzene**. Egy pohár sör tordai pogácsával 8 Lei. Szombaton és vasárnap reggel 3-ig nyitva. Előrerendelt zenekar. Parkettánc, Feltűnő előadások.

— **Megérkezett a hadsereg tagjainak májusi fizetése.** Az aradi pénzügyigazgatósághoz ma érkezett meg a katonai személyek májusi fizetéséről szóló pénzügyminiszeri kiutalás, amelynek alapján holnap megkezdődik az illetmények folyósítása.

— **Nem szállítják le a köztisztviselői fizetéseket és nyugdíjakat.** Mivel az utóbbi napokban olyan hírek terjedtek el, hogy az 1934—35-ös állami költségvetés összeállítása alkalmával le szállítják a fizetéseket, a pénzügyminiszeriumból ma ezt hivatalosan megcáfolják és azt közlik, hogy sem a fizetéseket, sem a nyugdíjakat nem fogják leszállítani és inkább az anyagbeszerzésnél takarékoskodik az állam.

— **Clujra helyezik át az oradeai jogi akadémiát.** Bucurestiből jelentik: Jelentették, hogy az ország összes egyetemének rektorai és dékánjai Bucurestiben tanácskozási ülésre ülték össze, hogy megtárgyalják az utóbbi fölmerült tanügyi problémákat. Az értekezlet elhatározta, hogy javaslatot tesz egyes önállóan működő fakultások megszüntetésére, illetve a legközelebbi egyetemi város hasonló fakultásával való egyesítésére. Így: kérték, hogy az oradeai jogi akadémiát helyezték át a clujai jogi fakultás keretébe. Elhatározták továbbá, hogy megszüntetik mindazokat a diákegyesületeket, melyek a vonatkozó törvény rendelkezése ellenére, március 11-ig nem kértek működési engedélyt az illető egyetemtől.

Greta Garbo és Sigward herceg filmvára

Sigward svéd herceg, aki házassága következtében elveszítette rangját és mint egyszerű Bernadotte ur él Hollywoodban, meg egyezett Greta Garboval, hogy közösen filmgyárat alapítsanak. Greta Garbo a jövőben csak azokban a filmekben fog fellépni, amelyeket a volt királyi herceg és ő közösen állítanak elő.

— **Junius hó 10-én, vasárnap Bucurestiben országos rokkantgyűlést tart a rokkantszövetségek és egyesületek federációja.** A munkaügyi miniszterium az országos rokkant-kongresszus alkalmából egyszeri oda-vissza-utazásra 100 százalékos vasuti kedvezményben részesíti a rokkantakat. Jelentkezéseket az aradi rokkant-egyesületek vezetőségei fogadják el.

Wanderer, Brennabor, Solingeni, W. K. O., Patria stb. világmárkájú **kerékpárok** legolcsóbb árban:

Veres László cégnél, Bulev. Reg. Ferdinand No. 47. Fekete Bányával szemben. 1195

— **Zene a Maros-parton.** Aradváros vezetéséhez több ajánlat érkezett arravatkozól, hogy a marosparti sétányról oly nagyon hiányzó katonazenét pótolják. Az ajánlattevők között szerepel az Astra-gyár házizenekarának és a glogováci községi fuvószenekarnak ajánlata is. A beérkezett ajánlatok fölött a közeljövőben dönt a város interimár-bizottsága.

— **A bécsi gyerekek július első napjaiban jönnek.** A bánati svábok bécsi egyesülete arról értesít bennünket, hogy a bécsi gyerekek vonata július első napjaiban érkezik az aradi állomásra. Az érkezés pontos idejét a lapok annakidején közölni fogják. Arad és a környéke számára eddig kb. 200 gyermeket jegyeztek elő. Esetleges további előjegyzéseket június 8-ig elfogad az „Arader Zeitung” Arad, vagy a timsioarai osztrák konzulátus.

— **Székrekedésnél, gyomorrontásnál, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, májduzzanatnál, vértódulásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél** igyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.

— **Halántékon lőtte magát a 85-ös gyalogezred egyik hadnagya.** Oradeáról jelentik: Tegnap délután fél 4 órakor tompa revolverdörrenés zaja reszketette meg a Cuza Voda ucca 26. számú ház uccára néző ablakait. A járó-kelők közül többen berohantak a házba, ahol az egyik lakásban Belescu Nicolae hadnagy átlőtt halántékkal feküdt a földön. Nyomban értesítették a mentőket és a katonai parancsnokságot, ahonnan katonatorvos szállott ki, de megérkezésekor már csak a beállott halált konstatálta. Az alig 24 éves hadnagy tragikus végének senkisémet tudja magyarázatát adni. Végzetes tettével kapcsolatosan különböző verziók keltek szárnyra, de a legnagyobb valószínűség az, hogy szerelmi bánatában követte el öngyilkosságát. A katonai hatóságok egyébként bevezették a nyomozást annak megállapítására, hogy mi adta a végzetes revolvert a tragikus sorsu hadnagy kezébe.

Igen, Uram, ma milliomos lehetne!

De mégis szegény maradt. Tovább fog küzdeni a nyomorral, mert nem akarta megújítani az I. osztályu sorsjegyét.

A második osztály huzásánál a szám, amely az övé volt, két millió leit nyert!

Nézze, milyen elkeseredett most és gondoljon arra, hogy azonnal meg kell újítania sorsjegyét. A szerencse állhatatosságát követel meg és meg kell neki adnia ezt a szerény elégtételt, a gazdagság perspektívájáért, amelyet az nyújt Önnek.

VEGYEN ÚJ SORSJEGYET. UJITSA MEG RÉGI SORSJEGYÉT!

Ujitsa meg sorsjegyét a **BANCA ILIESCU S. A. CLUJ-nál.** Fiókintézet: Arad, Str. Bratianu No. 3.

Szerencsés GOLDSCHMIDT sorsjegyek!

Vegye a sorsjegyet **WAGONS-LITS//COOK-nál,** a Minorita-palotában **Bizalom!** Diszkréció!

Szerencsése csak akkor lesz, ha sorsjegyet Sándor Iván és Társánál vesz. Bul. Reg. Maria 18.

— **Menetdíjkedvezmények, olcsó utazások.** A Magyar Királyi Államvasutak igazgatósága mindenkit érdeklő, nagyon hasznos füzetet adott ki az ország területén élvezhető menetdíj-kedvezményekről és az olcsó utazások módjairól. A kitűnően összeállított füzet tartalmazza a sokféle balatoni kedvezményt, a Bécsből Budapestre utazók, a cserevonatok, a cserkészek, a hadirokkantok kedvezményeit, a fűrdőszezoni, a hétvégi, a körutazási, a vásári kedvezményeket, a filléres gyorsvonatok, a kultur-különvonatok, a kiállítások és vásárok, a tanulók és turisták, a társasutazások kedvezményfeltételeit, a különböző alkalmi menetkedvezményeket. Mindenki könnyen megtalálhatja ebben az ügyes kis füzetben a kívánt adatokat, mert világos, tiszta a beosztása és tipografiai, nyomdai szempontból is ügyeltek rá, hogy könnyedén és gyorsan áttekinthető legyen.

— **Már a legenyhébb hülést is komolyan kellene vennünk,** mert ez igen gyakran egy súlyos betegség kezdete. Ténylegesen jó eredményt, csakis kifogástalan készítménytől várhatunk. Az **ASPIRINT** évtizedek óta ajánlják és a legjobb eredménnyel használják.

URANIA

Előadások kezdete **7¹⁵ 9¹⁵ óra**kor
MA, pénteken németül beszélő
slágerpremier!

Hazajáró mult!

Egy tiszta asszony útja a börtönből
az igazi szerelemig.

SYLVIA SIDNEY

és

GEORG RAFT

SPORT KÖZLÖNY

Ausztria legyőzte Magyarországot és ismét a világbajnokság favoritjává avanzsált

Az olasz-spanyol meccset megismélik, a csehek és németek csak küzdelem után győztek

Bolognából jelentik: Óriási érdeklődés előzte meg a világbajnoki mérkőzések második fordulóját, amelyen nyolc ország válogatott csapata mérkőzött az elődöntőbe való jutásért. A Bolognában megtartott osztrák-magyar mérkőzés kemény küzdelem után, az osztrákok győzelmét hozta. Ennek a győzelemnek az értékéből igen sokat von le az a körülmény, hogy a magyar csapat egyik gólszákjá, Auer, az első félidő végén megsérült és a második félidő első részében csak statisztált, hogy azután végleg elhagyja a pályát. Miután az osztrákokat erősen támogató Mattea bíró a magyar csapatból ártatlan faultért

Markost is kiállította, a magyar együttes a második félidő legkritikusabb idejét csak 9 emberrel küzdötte végig. Milánóban a németek döntetlen félidő után legyőzték a svédekét és így tovább jutottak, Turinban a csehek ugyan csak nehéz küzdelmet vívtak az autsider svájciakkal és itt is döntetlen félidő után tudták csak a legminimálisabb győzelmet aratni. Az olasz-spanyol meccsen, Firenzében, egyenlő erők küzdöttek és nemcsak a rendes játékidő, hanem a kétszer 15 perces meghosszabbítás sem hozott egyik csapat részére sem győzelmet s így a meccset pénteken megismélik. Beszámolónk a világbajnoki torna második fordulójáról a következő:

A csonka magyar csapat egyenlő ellenfele volt az osztráknak, de 9 emberrel nem tudott egyenlőtlení

Ausztria-Magyarország 2:1 (1:0)

A bolognai Victoriale-pályán, mintegy 20.000 néző jelenlétében, az olasz Mattea bíró sipjelére a következő összeállításban állt fel a két csapat: Ausztria: Platzer-Cisar, Seszta-Wagner, Smistik, Urbanek-Zischek, Bican, Sindelar, Horvath, Viertel. — Magyarország: Szabó-Vágó, Sternberg-Palotás, Szücs, Szalai-Markos, Auer, Sárosi, Toldi, Kemény.

A két csapatkapitány, Horvath, a bécsiek kopaszodó csatára és Sternberg, az újpesti hátvéd váltanak, az osztrákok választanak kaput, a magyarok kezdenek. A kapuválasztás most nem nyújt előnyt, mert a délben Bologna felett elvonuló eső következtében, a pálya talaja kissé csuszós, ázott, az ég pedig egyformán felhős, borús.

Sárosi indítja a labdát, az első támadást az osztrákok vezeték, Szalai csak taccsra tudja szerelni a gyors Zischeket. Sárosi kapja a labdát, de már az első akciója balul sikerül, a sáros pályán megcsuszik és leadása rossz. Mezőnyjáték folyik egészen a 8. percig, amikor Sindelar indít, jobbra adja a labdát, az Zischek elé kerül, a szélső bekanyarodik, lövésszerű beadást küld és a labda a beugró Horvath lábáról a magyar kapuba kerül (1:0). A gól után az osztrákok néhány vehemens rohambot vezetnek, de a magyar védelemben Sternberg, de főképpen a nagyszerű Vágó brilliornak, Szabónak is több ízben kell közbelépnie és mindannyiszor kitűnően oldja meg feladatát. A 20. percben Markos megy el Urbanek mellett, beadása jól száll közép felé. A labdát Seszta Auer előtt kézzel állítja le, Auernak még sikerül lőnie, de mellé és a bíró gólkít ad és nem 11-est, noha nyilvánvaló és szándékos labdakezelés volt. Négy perc múlva ismét Markos rohamoz, a gyorslábú szélső kornert szerez, a beadás után Sárosi lövése alig kerül kapu mellé. A félidő utolsó perceit már közvetíti a budapesti rádió.

Pluhár István rövid néhány szóban beszámol az első félidő eseményeiről, majd az utolsó percek izgalmait közvetíti. A 39. p. Zischek fut el, hatalmas bombát küld Szabó kapujára, de a kistermetű magyar kapus szépen fogja a bombalövést. Az osztrákok rohamoznak, a 40. p. Viertel nehéz szögből kapu mellé lö, majd 3 perc múlva Zischek lövése csuszik el a kapu mellett. Ez a helyzet teljesen hasonló ahhoz, amelyből az osztrákok az első góljukat elérték, csak most hiányzott Horvath lába, amely a beadásszerű lövésbe becsapjon. A 44. p. ismét nagy osztrák helyzetet hoz: Sindelar néhány cselezés után a kapu előtt áll 5 méternyire, de a lövése nem sikerül, kapu mellé kerül. Ugyanebben a percben Auer olyan szerencsétlenül csap össze Sesztával, hogy Auer elterül és a bokáját tapogatja. Takács tréner támogatja ki a pályáról a kiváló összekötőt és az utolsó percet a magyar csapat csak 10

emberrel küzdi végig. Az utolsó percben Viertel Sternberg csak nehezen szereli.

A második félidőre Auer is kibiceg a pályára, de néhány perc után helyet cserél Markossal és jobbszélen statisztál. Az első perc máris izgalmat hoz: Bican csunyán beletalpal Toldiba, az összekötő elterül és négy percig játékon kívül van. A második percben Szücs belelép Horvathba és a kis összekötő is megsérül és éppugy, mint Auer, helyet cserél Virtellel, Horváth sérülése azonban láthatólag könnyebb természetű. Az 5. p., miután Toldi ismét bejött, Kemény elől Wagner kornert vét: a sarokrugást Platzer lehuzza. A 7. p. pécsetelődik meg a magyar csapat sorsa: Zischek-Bican a labda utja, az összekötő visszaad Zischek elé, aki bekanyarodva, védhetetlenül vágja be a második osztrák gólt. (2:0.)

Most az osztrákok kiméletlen játékba kezdenek. A 10. p. Seszta faultja miatt 20 méteres szabadrugás, de Toldi hibásan adja a labdát. A játék most néhány percig iramtalan. A 13. p. a sántikáló Auer rug egy szabadrugást, de a labda ezuttal is elkerüli a kaput. A következő perc Markos jó lövését hozza, de Platzer kornerra tolja a bombalövést. A sarokrugást már Markos irányítja, a szép beadása Toldi fejről száll Platzer kapuja felé, de az osztrák gólkipper a helyén van. A 16. p. Sárosi kiteszi Keményt, a szélső fut, Cisar gáncsolja, amiért meg Mattea is 11-est ad és a penaltit Sárosi a kapufától bepattanó lövéssel küldi a hálóba. (2:1). Egy perc sem telik el, Markos ártatlan faultot vét, amiért Mattea bíró kiállítja. Hiába próbálja Sternberg csapatkapitány a bírót ítélete megváltoztatására bírni, Mattea hajhatatlan és Markos elhagyja a pályát. A számszerűleg most már tízre (köztük egy sérült:

Auer) apadt magyar csapat most óriási energiával rohamoz és a 20. p. Sárosi lövését Platzer csak nehezen tolja szögletre. A beadást Kemény küldi középre, de a jobboldalon csak a sántikáló Auer van és a sarokrugás kiaknázatlan. Egy perc múlva Toldi lövését Platzer ismét kornerra menti, a beadást Toldi fejeli kapu mellé. Most telefonzavar miatt 2 percig szünetel a rádióközvetítés és ezalatt a két perc alatt Auer újabb összeütközés alkalmával olyannyira megsérül, hogy a játékot nem bírja tovább folytatni. A kilenc emberre olvad magyar csapat még mindig nem adta fel a küzdelmet, de az osztrákok most már csak az eredményt megtartani igyekeznek. Az utolsó percekben azután az osztrákok kerekednek felül, a magyar védelem azonban kifogástalan. Toldit faultolják, amikor Mattea bíró a közönség fütyükonzertje közepette, a 47. percben (sérülések miatt két percig állt a játék) lefújja a mérkőzést.

A magyar csapat nagy lelkesedéssel játszott és a szerencsétlen körülmények közbejöttének köszönhetően vereségét. Az osztrák csapatban Platzer kapus kitűnően funkcionált. A háttvédek is pompásak, de túlságosan kemények. A halvesorban a két centerhalf főleg a védelemben volt nagyszerű. Smistik fejletlen operált, amire magas alakja predestinálja. A csatársorban kétségkívül Zischek volt a legjobb, minden akciója veszélyes. Mellette az elpusztíthatatlan Horvath volt a legjobb csatár, de a többiek is kitétek magukért.

A magyar együttes, mint már említettük, nem szolgált rá a vereségre. A védelem végig a legjobb csapatrészt volt és úgy Szabó kapus, mint a fényesen futballozó hátvédek, a legteljesebb dicsőretet érdemlik. A halvesorban már mutatkoztak hibák, de ezek is főleg a csatársor támogatásában tüntek ki, a védelemben a halvesor is elsőrangú nyújtottak. Ebben a sorban a legnagyobb sikere talán Szalainak volt, akinck nem volt könnyű dolga a gyors Zischekkel. A magyar csatársorról, mint csapatrésztől nem lehet megemlékezni, hiszen a játékidő egy részét 4, majd 3 támadójátékosal játszották. Amellett a center Sárosi sem volt százszázalékosan fitt, ami alaposan meglátszott a magyar csatársoron. Markosnak kitűnő napja volt, igaztalan kiállítása, ha nem történik, bizonyára tudott volna eredményt elérni. Mellette Toldi és Kemény érdemelnek dicsőretet lelkes akarásukért. Mattea bíróról már megemlékeztünk. Sokat tévedett ítéleteivel és főképpen a magyar csapat terhére, amiért a meccs végén az osztrákok ellen drukoló közönség ki is fütyülte.

Spanyolország-Olaszország 1:1 (1:1, 1:1). A torna egyik legnagyobb meglepetését a spanyolok szolgáltatták és a mérkőzés reális döntetlent hozott, amely még a meghosszabbításban sem változott. A meccset pénteken megismélik.

Németország-Svédország 2:1 (0:0). A németek csak küzdelem után győzték le a jól játszó svéd válogatottat.

Csehország-Svájc 3:2 (1:1). A két csapat küzdelméből a szerencsés csehek kerültek ki győztesként. Ugy látszik, a cseheket Fortuna pártfogolja.

Az AMEFA (AMTE) csapata nyerte az ifjúsági bajnokságot

Még két hivatalos forduló van hátra az ifjúsági bajnokságban, de az első hely kérdése itt sem kétséges: az AMEFA (AMTE) ifjúsági csapata már behozhatatlanul áll az élen. A második hely valószínű várományosa a Soimi-CFR együttese, míg a harmadik helyet a SGA (ATE), Unirea és Olimpia-PTT csapatai közül valamelyik fogja elfoglalni. A további helyezésekben sok változás nem várható, esetleg a Juventus, vagy a Hakoah kerülhetnek előbbre. Az utolsó két forduló programja a következő:

Junius 3. AMEFA (AMTE)—SGA (ATE), Intelgereea (Egyetértés)—Hakoah, Gloria-CFR—Olimpia-PTT, Soimi-CFR—Fortuna, CAA (AAC)—Unirea, Juventus—Tricolor.
Junius 10. Olimpia-PTT—Astra, CAA—Soimi-CFR, Unirea—Intelgereea (Egyet-

értés), Fortuna—Juventus, Gloria-CFR—Hakoah, SGA (ATE)—Tricolor.

Fenti mérkőzéseken kívül néhány elmaradt meccs van még hátra, amelyeket, előre láthatólag, csak a hivatalos fordulók után fognak lebonyolítani. A bajnoki tabella most a következő:

1. AMEFA (AMTE)	23	20	1	2	143	20	41
2. Soimi-CFR	19	13	4	2	62	24	30
3. SGA (ATE)	20	11	6	3	61	34	28
4. Unirea	22	13	1	8	46	43	27
5. Olimpia-PTT	21	11	5	5	82	43	27
6. Gloria-CFR	19	10	4	5	27	30	24
7. Intelg. (Egyet.)	22	10	2	10	56	51	22
8. CAA (AAC)	22	7	6	9	58	37	20
9. Juventus	22	9	1	12	60	70	19
10. Hakoah	21	8	1	12	38	49	17
11. Tricolor	20	5	3	12	40	73	13
12. Fortuna	22	1	1	20	13	127	3
13. Astra	21	—	3	18	14	109	3

Vashordók 50—500 ltr. ürtartalommal, legelőnyösebben szereshetők be Kálmán A. Részvénytársaságnál Arad

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Több mint félmilliárd lej értékű ezerlejest cserélt be nyolc hónap alatt a Nemzeti Bank aradi fiókja

Kétezerháromszázötven aradi és ezerkétszáz aradmegyei magánszemély nyújtott be ezres bankókat. Naponta 18 millió lejt semmisítenek meg az aradi bankfióknál

Csütörtökön, május 31-én járt le az ezerlejesek beváltási határideje, amelyet tudvaleg június 30-ig meghosszabbítottak és most még nem tudható, vajon ezt az időpontot ismét meghosszabbítja-e a Nemzeti Bank igazgatósága. Az ezresek becserélése 1933. októberben kezdődött, tehát nyolc hónap telt el azóta. Az Aradi Közlöny munkatársa ez alkalomból érdeklődött a Jegybank aradi fiókjánál aziránt, hogy Aradról és Aradmegyéből hány millió lej értékű ezerlejest szolgáltatott be beváltás végett.

A fiók igazgatósága közölte velünk, hogy mostanig 551 millió 740 ezer lej értékű ezresbankot nyújtottak be hozzá az aradi állami és közhivatalok, pénzügyintézetek, valamint magánszemélyek.

Az aradiak száma 2350, az aradmegyeieké pedig 1200. Ez pontosan megállapítható, mert tud-

valegőleg a becserelés alkalmával nyomtatott ívet kellett aláírni az ezres tulajdonosainak.

A több mint félmilliárd lej értékű ezresbankjegy tulajdonosai közül 50 millió lejt aradmegyei magánszemélyek és pénzügyintézetek hoztak be becserelés végett, tehát egyedül Aradon több mint 500 millió lejt futott be.

A szabályoknak megfelelően az állami pénzügyintézet mindennap érvényteleníti a hozzájuttatott ezreseket. A bank két altisztje végzi ezt a felelősségteljes munkát: az egyik az érvénytelenítő bélyegzőt nyomja rá a bankóra, a másik pedig a lyukasztó-géppel végzi azt. Naponta 18 millió lej értékű, tehát 18 ezer darab ezrest fosztanak meg érvényességétől. A fekete bélyegzővel ellátott régi ezresket ládába csomagolják és háromnaponként szállítják Bucurestibe, ahol a Nemzeti Bank nagy bankjegyégetője elhamvasztja azokat.

Fontos újítás a kivitel ellenőrzésénél

A kereskedelmi minisztérium rendellenességet állapított meg és új rendszert vezet be. Ezután a Nemzeti Bank és a kereskedelmi kormány közösen végzik ezt a munkát

Bucurestiből jelentik: Teodorescu kereskedelmi, Slavescu pénzügyminiszter, Dimirescu, a Nemzeti Bank kormányzója, Lapedatu és Stoicescu, a jegybank delegált adminisztrátorai és Chiriacescu helyettes kormányzó részvételével fontos tanácskozás volt a jegybanknál. Tárgyalásra került az export új ellenőrzési rendszere, mert az utóbbi időben megállapították, hogy a ki- és bevételnél sok rendellenesség merült fel, amely megnehezíti az ország exportját és importját. Elhatározták, hogy ezután a kereskedelmi minisztérium és a Nemzeti Bank közösen végzik ezt a fontos feladatot és minden akadályt el fognak hárítani, amely felesleges terhet jelentett mostanig a ki- és bevételre nézve.

Ugyancsak ma hozták nyilvánosságra, hogy a behozatali szabályozó bizottság az utóbbi napokban felmerült panaszok alapján meggyorsítja munkáját. Eredetileg 48 óra alatt kellett volna elintézni a beérkezett behozatali kérvényeket, ez azonban talán még egyetlen esetben sem történt meg és emiatt az érdekelt nagy cégek között elégedetlenség támadt. A kereskedelmi miniszter intézkedésére a bizottság ezután lehetőleg naponta, de hetenkint legalább háromszor foglalkozik a kérvényekkel és azok fölötti határoz. A legutóbbi ülésen azoknak a folyamodványaival foglalkoztak, akik olyan országból akarnak kompenzációs alapon importálni, amely országokkal szemben a mi kereskedelmi mérlegünk passzív. Kompenzációs

alapon nem lehet exportálni petrolumot, petrolumterméket, gabonát és búrnybörököt.

Ez alkalommal megemlítjük, hogy a Gyáriparosok Országos Szövetségének (UGIR) elnöksége június 2-ikára értekezletre hívta össze az országos szövetség fasztyájának exporttal foglalkozó tagjait, akik a tüzi- és fenyőfa kiviteli munkáiról fognak tanácskozni.

Ki tud róla valamit..?

Háromezer ismeretlen aradi adóhátralékos névjegyzékét tette közzemlére az elsőkerületi adóhivatal

Az aradi elsőkerületi állami adóhivatal ma szokatlanul hosszú névsort függesztett ki, de kivételesen nem a pénzügyi palota hirdetőtábláján, hanem a városházán működő számvédelmi ügyosztályon. Az adó törvény ugyanis előírja, hogy minden állami adóhivatal köteles összeállítani a névsorát azoknak, akik a legjobb igyekezet mellett sem lehet behajtani az állami adót, mert vagy ismeretlen helyre költöztek Aradról, vagy pedig a másvilágra költöztek, még mielőtt eleget tehettek volna az államkincstárral szemben fennálló kötelezettségüknek. Amióta Arad a békeszerződés alapján Romániához tartozik, ez az első eset, amikor ilyen névsor a hirdetőtáblákra kerül. Az összes aradi állami adóhivatalok elkészítették ugyan a névjegyzékét azoknak, akik az adó tartozást

„OLLA”
prophylaktikus kázi-
szítmény. Ne koc-
kóztassa egész-
ségét silány után-
zatokkal, utasítsa
ezeket vissza a kö-
veteljen ki-
dóttan OLLA-t eredeti csomagolásban!

= A kereskedelmi alminiszter Hunedoarán. Bucurestiből jelentik: Assan kereskedelmi alminiszter és Cerchez mérnök, az állami bányák igazgatója, tegnap Hunedoarára utazott, ahol megtekintik az állami vasműveket, amelyekben újabb modern gépeket szereltek fel. Az üzemet jelentősen kibővítették, mert a termelés fokozásával újabb munkásrétegeket akarnak foglalkozáshoz juttatni.

= Esnek az értékpapírok a bucaresti-tőzsdén. Az értéktőzsdén kevés üzlet jött létre és az értékpapírok árfolyama csökkent. A fixkamatozású kötvények közül a kisajátítási kölcsöné 37 és félről 36 és háromnegyed lejre, a Nemzeti Bank részvénye 5400-ról 5350-re, a Resita 475-ről 468-ra, a Letea 625-ről 610-re, a Bucuresti-i közut részvénye 1525-ről 1505-re gyöngült.

= Meghosszabbítják az iparos-tanonciskolák tanítási idejét. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara ezúton hozza a munkaadók tudomására, hogy a munkaügyi minisztérium rendeletet adott ki, amelyben az iparos-tanonciskolák tanítási idejét június hó 15-ikéig meghosszabbította.

= A Consum új száma részletesen ismerteti a külföldi hitelezőkkel kötött egyezményt és annak jelentőségét és megállapítja, hogy egy milliárd kétszáz millió lej értékű deviza szabadul fel az államadósságok devizatartalékából, amelynek alapján fedeztetten hárommilliárd lejjel szaporítható a bankjegyforgalom. Részletesen ismerteti a Consum az új csekk törvényt, amely szerint a belföldi csekkforgalomban csak bank lehet az intézővénnyezett. Fizetésképtelenségek, új cégek és cégváltozások, közszállítások és árlejtések első forrásból olvashatók a Consumban. Kérjen mutatvány számat a kiadóhivatattól, Chj. Postafiók 127.

a fentebb említett okokból lehetetlenség behajtani, azonban a különböző adminisztrációs nehézségek miatt mostanig csak az elsőkerületi adóhivatal főnökségének sikerült ezt az érdekes névsort a kerületi pénzügyigazgatósággal jóváhagyatni, a másik két adóhivatal névsorának a próbálása most van folyamatban.

— 1923. évtől 1930-ig, tehát hét év alatt az aradi első kerületben hány ezren maradtak adóssai az államkincstárnak? — kérdeztük Suciu adófőnököt.

— Kereken háromezer adóhátralékos tartozását kellett törölni — mondta az adófőnök. — A leirt összeg pedig 6 millió 300 ezer lej csak a mi kerületünkben. A törvény alapján összeállítottuk ezt a névsort, amelyet mostanig hozzáférhető helyen hivatalunkban tartottunk, de a szabályoknak megfelelően máától kezdve 30 napig a városházán ki kell függeszteni azért, hogy bárki átnézhesse és ha közöttük olyan személyt talál, akiről megállapítható, hogy még életben van, illetve hogy tartózkodási helye nem ismeretlen, úgy azt közölheti az adóhivattal. A behajthatatlan adótételek között 30—40 ezer lejes hátralékok is vannak. Legközelebb elkészül az a lajstrom is, amely az 1931—32—33. években keletkezett behajthatatlan adókat fogja tartalmazni. Ezek között jóval nagyobb hátralékok szerepelnek. Vannak olyanok is, akik 150 ezer lejjel tartoznak az államnak és néhány évvel ezelőtt még jelentékeny vagyon fölött rendelkeztek, de a súlyos pénzügyviszonyok miatt teljesen tönkrementek és az adójukat most törölni kell.

Gond nélkül nyaral az EUROPA

utazási iroda fűrdőszelvényeivel a fekete tenger partján Constantán, ahol már a távol kelet ezeregyéjszaka mesevilága él. A Mamaia-i strand beláthatatlan hosszúsága a Veneziái Lidóval vetekedik és Eforia fűrdő mondain villái Cannesra vagy Juan les Pinsre emlékeztetnek. Movila Tekirgholnak már tradíciója van a fűrdővendégek szórakoztatásában és a szezon meglepetése lesz az újonnan épült elegáns és impozáns nagyságu C a s i o. Szerényebb igényűek Tekirghiol-Bái-on találják meg ugy a gyógyulási mint a szórakozási lehetőségeket. A természet barátai az Eforia-i O. C. T. sátoztáborban fognak üdülést lelki és testi felrisszülést nyerni. Az EUROPA fűrdőszelvényeivel nyaralhat: a fekete tenger partján: Constantan, Movila Tekirghiol-Carmen Sylván, Tekirghiol-Bái, Eforian és a természetbarátai O. C. T. sátoztáborában. Az EUROPA fűrdőakciója minden igényt, minden előirányzott költséget kielégít. — Dorna-Vatra fűrdőhelyre jelentkezéseket július, augusztus és szeptember hónapokra, mindig az előző hónap 25-ig fogadjunk el. Tehát csak az Europa-val utazunk. Információ, árak, jelentkezés:

Sándor (Europa) Menetjegyirodában

a Megyeházával szemben.

Consum-tagok késspénnyel 6 bavi részletre vehetnek részt

Rádió műsor

— Romániai adászműsor. —

PÉNTEK, JUNIUS 1.

Bucuresti 13: Lemezek. 14.20: Lemezek. 19: Rádiózenekar. 20.20: Rádiózenekar. 22: Stefanescu csellóművész játéka. 23: Könnyű zene. Énekettős. 23.15: Galperint játéka éneklő fűrészen. 23.50: Lemezek. — Budapest I (550.05.) 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 11: Felolvasások. Utána hanglemezek. 12: Közvetítés a tornászvilág bajnokságokról, az új úgátverseny-pályáról 13: Déli harangszó. 13.30: Hírek. 13.55—15.10: Az 1. honvédelmi öregered zenekara. 16.30: A rádió diák-felőrája. „A gyapjúnírásról a ruháig.” 17: „Vitorlázás a Balatonon.” 18: Budapesti egyetemi énekkarok. 18.50: „Utazás Chillebe.” 19.20: Sportközlem. 19.40: Kerntler trió. 20.25: Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola operai növendékeinek vizsgálati elődása az Operaházban. Karnagy Unger Ernő. Énekel a többek között Soly mosán Magda. 23.20: Hírek. 23.40: Horváth Rezső cigányzenekara muzsikál. Ignáth Gyula énekel. — Budapest II (834.5 m.) 19.45—20.25: Bertha István szalonzenekara. — Bécs. 13: Rádiózenekar. 14.10: Rádiózenekar. 17.10: Filmzene lemezeken. 18.10: Zenei állattörténetek. 20.15: Uccai zene. Dalok és jelenetek Schulek és Sasamanu vigjátékából. 21.05: Babajátékok és groteszk dolgok a zenében. 23.15: Népeperai zenekar. — Belgrad. 12: Rádiózenekar. 12.20: Rádiózenekar. 13.05: Rádiózenekar. 14.10: Népdalok cimbalmon. 17: Lemezek. 18: Haydn: Vonósnégyes. 20: Lemezek. 20.20: Lemezek. 23.35: Zene a Zenatski-dóm étteremből. — Berlin. 14.15: Lemezek. 19.30: Beethoven: Menüet két hegedűre és csellóra. Schubert: Menüet két hegedűre, brácsára és csellóra. 21.30: Bruckner: C-moll szimfónia. — Breslau. 12.50: Zene. 14.35: Hangverseny. 17: Zene. 18.50: Négykezes zongorán. 21.10: Közéneke. 22.10: Spanyol gitárzene. 23.50: Rá-

díózenekar. — Kassa. 12.05: Lemezek. 12.55: Lemezek. 13.35: Rádiózenekar. 14.45: Lemezek. 17: Lemezek. 17.30: A 14. gy. zene. 19.10: Lemezek. — Leipzig. 13: Hangverseny. 14.10: Lemezek. 15.15: Brahms: E-moll szonáta csellóra és zongorára. 17: Hangverseny. 20.05: Népszerű indulók. 21.15: Hangverseny. — Pozsony. 19.10: Magyar műsor. 21.55: Lányi M. énekesnő dalestje. 23.15: Magyar hírek. — Róma. 13.30: Lemezek. 14—15.15: Táncczene. 18: Grieg: F-dúr hegedű- és zongoraszonáta. 21.10: Lemezek. 21.45: Hangverseny. Utána lemezek. — Varsó. 13.15: Lemezek. 16.20: Jazz. 17.35: Zongora és hegedűverseny. 19.10: Kávéházi zene. 21.15: A rádió szimfónikus zenekara. 23: Szalonzene lemezek. 23.30: Táncczene az Adriából.

SZOMBAT, JUNIUS 2.

Bucuresti. 13: Lemezek. 14.30: Lemezek. 19: Balada-zenekar. 20.15: A hangverseny folytatása. 21.15: Gutzianu Emilia énekel zenekari kísérettel Massenet és Strauss János művei. 21.35: Rádiózenekar. 23.30: Vendégloji zene vagy lemezek. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 11: Felolvasások. Közben hanglemezek. 13: Déli harangszó. 13.05: Bertók István énekel, Szeless Béla hegedű, zongora; Kazacsay Tibor. 14.30: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. 17: „Ezermester-műhely.” 18: A Szociális Missziótársulat előadása. 18.30: Hanglemezek. 19.10: Mit üzen a rádió? 19.40: Magyar nóták. Előadja Karácsonyi Mangit és Mursi Elek cigányzenekara. 20.50: Három vidám egyfelvonásos. 21.50: A spanyol európai hangverseny második részének közvetítése Madridból. Közreműködnek a madridi filharmonikusok. 23: Hírek, időjárásjelentés. 23.20: A Mándits jazz-zenekar műsorának közvetítése. 24: Cigányzenekar. — Budapest II. (834.5 m.) 19.15—19.35: Pogány jazz-zenekarának műsora. — Bécs. 13: Művészelemek. 13.30: Szórakoztató lemezek. 14.30: Parasztzene lemezek. 17.15: Citerazene. 20.50: Bauer és Kreml: Mikor az orgona virág-

zik, zenés hangjáték. 22.05: A spanyol Európa-hangverseny. 23.10: Pauscher-jazz. Nagel énekével. — Belgrad. 12: Lemezek. 13.05: Rádiózenekar. 14: Népdalok zenekarral. 17: Verdi: Traviata, opera lemezen. 20: Csevegés. 20.10: Glinka-szerzemények. Rádiózenekar. 23.50: Cigányzene a Kraljevina étteremből. — Berlin. 14.15: Lemezek. 17: Szórakoztató zene. 19.40: Angely: Kézsművesünnep, bohózat. 21.15: Szórakoztató zene. Lincke vezényletével. — Breslau. 12.50: Hangverseny. 14.35: Szórakoztató zene. 19.20: Lemezek. 21.10: Frenzel: A szerelem utazása, operett 3 felvonásban. 22.20: Hangverseny. 23.55: Hétfégi táncczene. — Deutschlandsender. 13.10: Hétfégi lemezek. 14: Könnyű zene Kölnből. 19.30: Grieg- és Palmgreen-művek zongorán. 21.10: Szerlem, eljegyzés, házasság. Tánccsele lemezekkel és vidám jelenetekkel. — Königsberg. 12.30—14: Hangverseny. 14.05—15.30: Lemezek. 19.25: Baussnera: Két komoly darab hegedűre, brácsára és orgonára. Korálbránd orgonára. 22.10: Nevettető műsor. — Róma. 13.30: Lemezek. 14: Táncczene. 18.10: Táncczene. 21.10: Lemezek. 21.45: Puccini: Turandot, opera 3 felv. — Varsó. 13.05: Jazz. 17.35: A rádió szimfónikus zenekara. Luczaj basszussal. 20.40: Hírek, sport. 21: Sztoppka H. Chopin-műveket játszik. 23.05: Táncczene az operából.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS

felel.

A Chikágói világkiállítás

1934. évben újra megnyílik!

Még soha nem volt egy amerikai utazás olyan olcsó mint most.

Nagyromániai társasutazás

1934. július 23-tól augusztus

26-ig. Árak: 376.50 dollártól.

Egyéni és társasutazások júniustól októberig.

Chikágón kívül meglátogatjuk Newyorkot, a Niagarát, Detroitot, Washington és Philadelphiat.

Egy utazás Amerikába a korlátlan lehetőségek hazájában te-
lejtethetően emlék marad.

Kérje a Chikágói prospektust és minden felvilágosítást a

Hamburg-Amerika Linie S. A. R.
képviselő:Künstler Utazási és Vizumiroda
Arad, Bul. Regina Maria 24. — Tele fon 86 sz.

BADEN bei WIEN

Ausztria legnagyobb gyógyfürdője. — Legideálisabb nyaralóhely. — Elsőrangú szanatóriumok, szállodák és penziók. — Sport, szórakozások, kirándulások, úgátversenyek

Világhírű termál-strandfürdő. A KASZINÓ egész éven át nyitva.

GUTENBRUNN SZANATÓRIUM

pormentes gyönyörű helye, hatalmas ősi park közepén. A Kurpark és a kaszinó közvetlen közelében. Magyar családok évtizedes, közszeretnek üdvöndő helye. A legtökéletesebb komforttal berendezve. Kitűnő konyhája, diétái világhírűek. Magyar orvosok. Szórakozások: hangversenyek, tánc a szabadban, briddge. A házba bevezetett kenes források.

SACHER SZALLÓ ÉS GYÓGYINTÉZET

a páratlanul szép Helentalban. A strandfürdő közelében, kitűnő konyha. — Legtökéletesebb komfort. — Az árnyas „SACHER GARTEN” az előkelő világ találkozóhelye. — Zene, tánc. — Nincs kurakényszer. — Teljes ellátás S 14.-től.

HOTEL BRISTOL

a város szívében. — Ismert kitűnő étterem és kávéház. A legtökéletesebb komforttal berendezve. Mérsékelt árak.

HOTEL STADT WIEN

a magyarok régi találkozó helye. — Kitűnő étterem. — A bárban a hires Golsz ül a zongoránál. — Olcsó árak.

Dr. LAKATOS BADENI SZANATORIUMA

A gyönyörű, fenyveserdőkkel és hegyekkel szegélyezett Helental bejáratánál, szemben a strandfürdővel. — A legnagyobb komfort. Elsőrendű diétás konyha. Az összes gyógytényezők. Óriási park. Kenes fürdők a házban. Szórakozások. Kabaréelőadások, ünnepélyek, hangos mozi.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját leszállítottuk!

Egy apróhirdetés 20 leí. Minden további ára 10 szóig csupán 20 leí. ::: szó 2 leí. :::

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. — Telef. : 151

ALKALMAZÁS.

MEGBIZHATÓ mindeneg-főzőnő, azonnalra felvétetik. Dr. Werner, Str. Horia No. 4. 2255

FOGORVOSI vagy orvosi rendelésbe keres elhelyezkedést urileány. Davidovits, Str. Barituu 29. 2257

LAKÁS.

Elsőrendű 8 szobás földszinti uccal összkomfortos igazi uri lakás ujonnan festve és lakozva, azonnal kiadó. Str. Meneesti 2, I. em. 2256

Csendes házaspár, 2 szobás, fűrdőszobás lakást keres aug. 1-re a P. Catedrali környékén. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójába kérek leadni. 2141

KÉT, esetleg háromszobás, fűrdőszobás modern butorozott lakás konyhával vagy anélkül, központban azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 2258

VÉTEL ÉS ELADÁS.

EGY jókarban levő hosszú szorgora eladó. Cím: Szende Ilona, Postrestante Coवासint, Jud. Arad. 2152

Gyönyörű uriszoba, barok ebédli, hálószoba, szalónok, zongorák, íróasztalok, perzsaszőnyegek, étkezésszervezők, lenvászon ágyterítők, damaszt asztalneműk, díszágyak, fotelok, paraván, fali vitrin, hintaszék, festmények, antik óra, könyvek, filé és tüll storeok, antik komódok, stb. stb. igen olcsón eladó. SALGONE bizományi üzlet Str Horia 1. Neuman-palota. 1000

Költözködők figyelmébe! Világos hálószobák 5500 leí, ebédli 8500 leí. Fehér komplet konyha 1800 leí, kredenc, székek, előszoba falak, íróasztalok, keleti belsődi és gyáriszőnyegek, zongorák, csillatok, szennyes szekrények, pianók, cimbalom, faltükrök, fotelok, garnitúrák, Singer varrógépek, függönyök, storeok, asztalterítők, His Master pathofonok stb. stb. — Zélot-tárgyakra s legmagasabb összegeket csak az állatunk képviselői tudják zálogház folyósítia Meghosszabbításokat legolcsóbban vállaltunk „COMISIO” biz-
üzlet Bul Reg Maria 13., Dácia kávéház mellett.

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Sürgösen hozza el bizalommal eladó antik és modern, ezüst, arany, bronz, porcellán díszm tárgyat SALGONE bizományi üzletbe Str. Horia 1, Neuman-palota, hol legrövidebb idő alatt értékesítve lesznek. Sürgösen keresek szőnyeget, 12-es és 6-os ezüstöt, modern haló és ebédliket, testm-nyeret, vitrineke stb 1000

INGATLAN.

PIATA CETATEA VEHE vilaneg adben adómentes szép casa ádi viola eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2252

KULÖNFÉLEK.

Impotenciánál azonnali diszkrét, gerantált segítség „Laboratoriu” Brasov, Str. Bratlanu 64. Válaszbölyeget kérek. 1987

Hirdessen a 49 éve fennálló „Aradi Közlöny”-ben